Gemeente Albrandswaard

Registratienummer: 72921
Product kenmerk: (16388)
Registratiedatum: 28-12-2009
Afdoeningsdatum product:
Afdeling: Griffie (DIV)
Portefeuillehouder: Harald Bergmann

RAADSBESLUIT

Besluit nr.: 2007/4903
Onderwerp: Handhavingsbeleid Wet Kinderopvang

De raad van de gemeente Albrandswaard;

Gezien het voorstel van het college van de gemeente Albrandswaard d.d. 20 november 2007.

Overwegende, dat
- sinds 1 januari 2005 de Wet kinderopvang van kracht is;
- in deze wet en de bijbehorende beleidsregels kwaliteitseisen staan;
- er uniforme landelijke kwaliteiteisen bestaan;
- het college van B&W verantwoordelijk is voor het (laten) inspecteren en handhaven van de kinderdagverblijven;
- het wenselijk is een uniform handhavingsbeleid (inclusief afwegingsmodel/sanctieprotocol) vast te stellen.

Gelet op de Wet Kinderopvang;

B E S L U I T :

1. de nota "Handhavingsbeleid Wet Kinderopvang" gemeente Albrandswaard (inclusief sanctieprotocol) vaststellen;
2. het afwegingsmodel uit de handreiking "Kwaliteit handhaven in de kinderopvang" van de VNG vaststellen;
3. instemmen met het onderbrengen van de taken m.b.t. handhaving bij KIBI.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Albrandswaard in zijn openbare vergadering van 17 december 2007

De griffier, De voorzitter,

A. Aarssen mr. H.M. Bergmann

GEMEENTE ALBRANDSWAARD

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Datum raadsvergadering: 17 december 2007	Voorstelnummer:	Carrousel:	Agendanummer:

Paraaf Controller	
Datum paraaf	

Onderwerp:
Handhavingsbeleid Wet Kinderopvang

Geadviseerde beslissing:

1. de nota "Handhavingsbeleid Wet Kinderopvang" gemeente Albrandswaard (inclusief sanctieprotocol) vaststellen;
2. het afwegingsmodel uit de handreiking "Kwaliteit handhaven in de kinderopvang" van de VNG vaststellen;
3. instemmen met het onderbrengen van de taken m.b.t. handhaving bij KIBI.

Proces:
Het handhavingsbeleid Wet Kinderopvang is in samenwerking met de gemeenten uit de regio Rotterdam en de GGD Rotterdam-Rijnmond tot stand gekomen. Er ontbreekt een landelijk uniform handhavingsbeleid omdat de verantwoordelijkheid voor handhaving van de WKO bij het College van Burgemeester & Wethouders ligt. Om te voorkomen dat er in de regio grote verschillen ontstaan tussen de gemeente en de regio Rotterdam-Rijnmond is er een uniform handhavingsbeleid gemaakt. Het voorliggende handhavingsbeleid is intern afgestemd met KIBI/Team Bouwen en Wonen en Veiligheid (productverantwoordelijke Integraal handhavingsbeleid).

Bijlagen:

- conceptraadsbesluit;
- Notitie Handhavingsbeleid Wet kinderopvang
- Overzicht inspecties kinderopvang
- Handreiking "Kwaliteit handhaven in de kinderopvang" van de VNG

Doel:
Met het vaststellen van het bijgaande Handhavingsbeleid Kinderopvang (inclusief sanctieprotocol) kan de gemeente maatregelen nemen tegen kinderdagverblijven, die gevestigd zijn binnen de gemeente, die niet voldoen aan wettelijke kwaliteitseisen en die ernstige tekortkomingen laten zien. Op basis van de Wet Kinderopvang 2005 heeft de gemeente de plicht op te treden door middel van een waarschuwing, dwangsom of in het ergste geval te eisen dat het kinderdagverblijf wordt gesloten.

Betrokken belangen:
De volgende belangen spelen er bij het nemen van een besluit over het handhavingsbeleid Wet kinderopvang:
- de GGD Rotterdam-Rijnmond, deze organisatie zorgt voor het inspecteren van de kinderdagverblijven. Indien noodzakelijk zal de GGD tekortkomingen bij kinderdagverblijven constateren waartegen moet worden opgetreden;
- de kinderdagverblijven, zij hebben er belang bij kwalitatief goede kinderopvang te bieden;
- de gemeente, het College van Burgemeester & Wethouders is verantwoordelijk voor de handhaving van de Wet Kinderopvang.

Belangenafweging:
- in principe is iedere gemeente in de regio Rotterdam-Rijnmond zelf verantwoordelijk voor het formuleren van een handhavingsbeleid. Om te voorkomen dat er grote verschillen ontstaan tussen gemeenten en de GGD en kinderdagverblijven worden geconfronteerd met die lokale verschillen, wordt voorgesteld een uniform handhavingsbeleid vast te stellen;
- voorgesteld wordt een scheiding aan te brengen tussen toezicht en handhaving. De GGD heeft de taak jaarlijks de kinderdagverblijven en gastouderbureau's te inspecteren. De gemeente heeft de taak, indien nodig, te handhaven.
- De uitvoering van de handhavingsprocedure (van bestuurlijke waarschuwing tot eventuele sanctie) kan worden ondergebracht bij Team Bouwen & Wonen of bij de leerplichtambtenaar van Team Bestuur. Voor het waarborgen van een stukje onafhankelijkheid en objectiviteit wordt voorgesteld de uitvoering van de totale handhavingsprocedure van overleg, bestuurlijke waarschuwing tot eventuele sanctie onder te brengen bij KIBI/Team Bouwen & Wonen.

Scenario's:
Het handhavingsbeleid is gebaseerd op de bijgevoegde handreiking "Kwaliteit handhaven in de kinderopvang" van de VNG, inclusief het daarin opgenomen landelijk vastgestelde afwegingsmodel. Geadviseerd wordt dit model vast te stellen, als onderdeel van het handhavingsbeleid. Eveneens onderdeel van het handhavingsbeleid is het sanctieprotocol. Dit sanctieprotocol biedt een overzicht van de verschillende sanctiemogelijkheden die op basis van het afwegingsmodel getroffen kunnen worden. De gemeente en de GGD moeten een goede taakverdeling afspreken. De taak van de gemeente bestaat uit: het formuleren van kwaliteitsregels voor de kinderopvang, het handhavingsbeleid te formuleren en uit te voeren. De GGD heeft vervolgens de taak het Kinderdagverblijf te inspecteren en te melden als een kinderdagverblijf niet aan eisen/beleidsregels voldoet.
Omdat er nog geen Integraal Handhavingsbeleid is vastgesteld kan het Handhavingsbeleid Wet Kinderopvang daaraan nog niet worden getoetst.

Scenariokeuze en resultaat:
Het beleid is gebaseerd op de bijgevoegde handreiking "Kwaliteit handhaven in de kinderopvang" van de VNG, inclusief het daarin opgenomen landelijk vastgestelde afwegingsmodel. Geadviseerd wordt dit model vast te stellen, als onderdeel van het handhavingsbeleid. Eveneens onderdeel van het handhavingsbeleid is het sanctieprotocol. Dit sanctie protocol biedt een overzicht van de verschillende sanctiemogelijkheden die op basis van het afwegingsmodel getroffen kunnen worden.

De gemeente en de GGD moeten een goede taakverdeling afspreken. De taak van de gemeente bestaat uit: het formuleren van kwaliteitsregels voor de kinderopvang, het Handhavingsbeleid te formuleren en uit te voeren. De GGD heeft vervolgens de taak het Kinderdagverblijf te inspecteren en te melden als een kinderdagverblijf niet aan eisen/beleidsregels voldoet.

Voorgesteld wordt om de uitvoering van de totale handhavingsprocedure van overleg, bestuurlijke waarschuwing tot eventuele sanctie onder te brengen bij KIBI/Team Bouwen & Wonen.

Kosten:
Voorgesteld wordt geen rekening te houden met financiële consequenties omdat de 40 uur kan worden opgevangen binnen de bestaande capaciteit. Er is binnen Team Bestuur of KIBI/Team Bouwen & Wonen geen extra formatie beschikbaar.

Evaluatie en controle:
Voorgesteld wordt om één keer per jaar het Handhavingsbeleid (inclusief het sanctieprotocol) te evalueren.

Poortugaal, 20 november 2007

Het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

J.C.M. Cats mr. H.M. Bergmann

Handhavingsbeleid

Wet kinderopvang

2005

HANDHAVINGSBELEID WET KINDEROPVANG

SAMENVATTING

Sinds de invoering van de Wet kinderopvang (2005) gelden er landelijk uniform vastgestelde kwaliteits-eisen voor kindercentra en gastouderbureaus. De voornaamste eis is dat een houder van een kinderdagverblijf of gastouderbureau verantwoorde kinderopvang aanbiedt. Hieronder wordt het volgende verstaan:

- de opvang levert een bijdrage aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind;
- het kind wordt opgevangen in een veilige en gezonde omgeving.

De kwaliteitseisen zijn nader uitgewerkt in beleidsregels.
De beleidsregels richten zich op de volgende aspecten:

- Rol van de ouders (oudercommissie, adviestaak, reglement)
- Pedagogisch beleidsplan (aandacht voor diverse competenties)
- Groepsgrootte dagopvang en buitenschoolse opvang
- Verblijfsruimten, slaapruimten en buitenspeelruimten (o.a. omvang)
- Risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid
- Beroepskwalificatie personeel
- Verklaring omtrent het gedrag.

Beleidsregels zijn niet algemeen bindend, in tegestelling tot bijvoorbeeld een Algemene Maatregel van Bestuur (AmvB). Houders van kindercentra of gastouderbureaus mogen er vanaf wijken. In dat geval dient de houder aan de GGD-inspecteur aannemelijk te maken dat hij op een gelijkwaardige of betere wijze verantwoorde kinderopvang aanbiedt en op die manier toch voldoet aan het doel van de specifieke eis waarvan wordt afgeweken.

De gemeenten hebben toezichthouders bij de GGD aangewezen om te beoordelen of kinderdagverblijven en gastouderbureaus voldoen aan de kwaliteitseisen.

Vervolgens ligt de verantwoordelijkheid voor handhaving van de Wet kinderopvang en de gestelde kwaliteitseisen bij het College van Burgemeester & Wethouders. Er ontbreekt een uniform handhavingsbeleid. Om te voorkomen dat er grote verschillen ontstaan tussen gemeenten in de handhaving wordt voorgesteld in te stemmen met een uniform handhavingsbeleid tussen de gemeente en de regio. Het handhavingsbeleid in deze notitie is in samenwerking met de gemeenten uit de regio Rotterdam en de GGD Rotterdam-Rijnmond tot stand gekomen. Dit geeft de GGD de mogelijkheid meer eenduidigheid aan te brengen in het beoordelen van de kindercentra en gastouderbureaus, hetgeen de kwaliteit van het toezicht ten goede komt.

Het handhavingsbeleid is gebaseerd op de bijgevoegde handreiking "Kwaliteit handhaven in de kinderopvang" van de VNG inclusief het daarin opgenomen landelijk vastgestelde afwegingsmodel. Wij adviseren dit model vast te stellen, als onderdeel van het handhavingsbeleid. Eveneens onderdeel van het handhavingsbeleid is het sanctieprotocol. Dit sanctieprotocol biedt een overzicht van de verschillende sanctiemogelijkheden die op basis van het afwegingsmodel getroffen kunnen worden. De gemeente en de GGD moeten komen tot een goede

taakverdeling. Deze taakverdeling kan bestaan uit de taak voor de gemeenten om kwaliteitsregels voor de kinderopvang vast te stellen, het Handhavingsbeleid te formuleren en uit te voeren. De GGD heeft vervolgens de taak het Kinderdagverblijf te inspecteren en te melden als een kinderdagverblijf niet aan eisen/beleidsregels voldoet.

Geadviseerd wordt een duidelijke scheiding aan te brengen tussen toezicht en handhaving. Zo heeft het de College de taak om te handhaven en zelf een bestuurlijke waarschuwing te versturen in plaats van deze taak te mandateren aan de GGD. De GGD heeft dan de taak toezicht te houden door middel van het jaarlijks inspecteren van de kinderdagverblijven.

Wij adviseren de totale handhavingsprocedure (van bestuurlijke waarschuwing tot eventuele sanctie) door de afdeling KIBI uit te laten voeren, vanwege de deskundigheid op deze afdeling. Nadrukkelijk willen wij hier aan toe voegen dat het uitsluitend handhaving in het kader van de Wet kinderopvang betreft en geen handhaving naar aanleiding van andere inspecties (b.v. door de brandweer).

Op basis van de ervaringen tot nu toe valt te verwachten dat de tijdsinvestering voor Team Bestuur en/of KIBI minimaal zal zijn. Wij stellen dan ook voor om hier vooralsnog geen financiele consequenties aan te verbinden. Mocht in de praktijk blijken dat Team Bestuur en/of KIBI hier op jaarbasis meer dan 40 uur aan besteedt, dan wordt in overleg naar een oplossing gezocht. Na vaststelling van het handhavingsbeleid zullen de kinderopvanginstellingen geinformeerd worden. Tevens wordt er een brief gestuurd naar de GGD Rotterdam-Rijnmond.

1. Inleiding

Per 2005 is de Wet kinderopvang in werking getreden.

Als gevolg van deze wet zijn er uniforme landelijke kwaliteitseisen vastgesteld. Op basis van de kwaliteitseisen zijn er toetsingskaders voor dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang. De gemeente heeft toezichthouders van de GGD aangewezen om te beoordelen of houders van dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang zich houden aan de vastgestelde kwaliteitseisen.

De verantwoordelijkheid voor handhaving van de Wet kinderopvang ligt bij het College van Burgemeester & Wethouders. Er ontbreekt een landelijk uniform handhavingsbeleid. Daardoor ontstaat het risico dat iedere zijn eigen beleid ontwikkelt waardoor er dus grote verschillen kunnen ontstaan in de handhaving in de regio. Dit is zeer vervelend en ongewenst. Algemeen omdat er rechtsongelijkheid wordt gecreeerd en er een verschil in concurrentiepositie kan optreden. Ondernemers kunnen in verschillende gemeenten vestigingen hebben en worden geconfronteerd met verschillen in handhaving.
Ook voor de GGD is het bijzonder ongewenst omdat zij als toezichthouder in de praktijk te maken krijgen met deze verschillen en er dan per gemeente aparte handhavingsafspraken moeten worden gemaakt.

Door de VNG is dit risico ook geconstateerd. Op grond hiervan heeft zij de handreiking "Kwaliteit Handhaven in de Kinderopvang" ontwikkeld (zie bijlage 6). Hierin is een afwegingsmodel opgenomen dat gemeenten kunnen gebruiken voor het ontwikkelen van hun handhavingsbeleid. Dit model is gebaseerd op een risicoanalyse waarbij is beoordeeld in welke mate een negatief effect optreedt als niet wordt voldaan aan de kwaliteitseisen. In feite is deze handreiking met dit afwegingsmodel een advies aan de gemeente voor het ontwikkelen van (uniforme) handhaving, maar gemeenten kunnen van dit model afwijken en risico's lager inschatten waardoor een lagere of geen sanctie wordt toegepast. Het afwegingsmodel is een onderdeel van het handhavingsbeleid. De stappen die dan nog gezet moet worden zijn het toepassen van de verschillende sanctiemogelijkheden en het stellen van termijnen. Deze stappen worden beschreven in het sanctieprotocol.

Voorliggend handhavingsbeleid is gebaseerd op het landelijk vastgestelde afwegingsmodel. De inhoud van het sanctieprotocol is gebaseerd op de ervaringen uit de praktijk en het handhavingsbeleid gebaseerd op vorige wetgeving (o.a. GGD Rotterdam handhavingsbeleid) zoals deze zijn weergegeven in de brochures van de VNG en GGD Nederland (Handhaven kwaliteit kinderopvang en Handreiking toezicht kwaliteit kinderopvang).
Dit handhavingsbeleid is aangeboden aan alle GGD'en van de provincie Zuid Holland voor overleg met hun gemeenten om tot een zo uniform mogelijk beleid te komen.

2. Situatie kinderopvang

De kinderopvang is een branche waarbij de grote meerderheid streeft naar een goede kwaliteit. Dit valt onder andere op door het aantal gecertificeerde ondernemers en de ondernemers die zich bezig houden met certificering. Met de invoering van de Wet kinderopvang is een andere situatie ontstaan omdat ondernemers zelf verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit en er marktwerking is gekomen. Bedrijven kunnen de grenzen van de kwaliteitseisen opzoeken met name wat betreft de inzet van leidsters en de grootte van de groepen. Een leidster minder in kunnen zetten of een kind meer plaatsen, levert financieel voordeel op. Of dit veel gebeurt en in welke mate, is op dit moment onduidelijk. Wat betreft het naleefgedrag van de eisen m.b.t. veiligheid en gezondheid kan alleen een vergelijking worden gemaakt met het verleden. Ondanks allerlei manco's die ieder jaar werden geconstateerd, was dit naleefgedrag over het algemeen hoog. Door de grotere invloed die de ouders hebben gekregen met het adviesrecht, zal dit naleefgedrag naar verwachting nog toenemen.

3. Beleidsregels kwaliteit kinderopvang

Sinds de invoering van de Wet kinderopvang gelden er landelijk uniform vastgestelde kwalitiets-eisen voor kindercentra en gastouderbureaus. De voornaamste eis is dat een houder van een kinderdagverblijf of gastouderbureau verantwoorde kinderopvang aanbiedt. Hieronder wordt het volgende verstaan:

- de opvang levert een bijdrage aan een goede en gezonde ontwikkeling van het kind;
- het kind wordt opgevangen in een veilige en gezonde omgeving.

De kwaliteitseisen zijn nader uitgewerkt in beleidsregels.

Beleidsregels zijn niet algemeen bindend, in tegestelling tot bijvoorbeeld een Algemene Maatregel van Bestuur (AmvB). Houders van kindercentra of gastouderbureaus mogen ervan afwijken. In dat geval dient de houder aan de GGD-inspecteur aannemelijk te maken dat hij op een gelijkwardige of betere wijze verantwoorde kinderopvang aanbiedt en op die manier toch voldoet aan het doel van de specifieke eis waarvan wordt afgeweken.

De beleidsregels kwaliteit richten zich op de volgende onderdelen:

- Rol van de ouders: iedere vestiging van kinderopvang heeft een oudercommissie. Oudercommissies hebben een adviseende taak en functioneren op basis van een reglement.
- Pedagogisch beleidsplan: hierin wordt in ieder geval aandacht besteed aan de competenties emotionele veiligheid, persoonlijke ontwikkeling, sociale ontwikkeling en de overdracht van waarden en normen.
- Groepsgrootte dagopvang en buitenschoolse opvang
- Verblijfsruimten, slaapruimten en buitenspeelruimten (o.a. oppervlak en andere eisen voor de binnen- en buitenspeelruimten).
- Risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid.
- Beroepskwalificatie personeel.
- Verklaring omtrent het gedrag.

De toezichthouders van de GGD controleren de kinderdagverblijven en gastouderbureaus op de bovengenoemde kwaliteitseisen.

4. Afwegingsmodel

Dit handhavingsbeleid is gebaseerd op het landelijk vastgestelde afwegingsmodel. Het afwegingsmodel is gebaseerd op het negatieve effect wat zich kan voordoen bij een overtreding. De mate van ernst van dit negatieve effect wordt bepaald door een aantal beoordelingsfactoren, waaraan een score is toegekend van 1 (niet of nauwelijks invloed) tot en met 4 (ernstige en directe invloed). Er wordt in dit model uitgegaan van de volgende beoordelingsfactoren:

- veilige omgeving
- gezonde omgeving
- pedagogische kwaliteit
- invloed ouders
- geloofwaardigheid

Zie ook paragraaf 4.3.1. in de bijgevoegde handreiking "Kwaliteit Handhaven in de Kinderopvang".

Zowel de beoordelingsfactoren als de scores die er aan worden toegekend zouden aangepast kunnen worden. Zij zijn in dit voorstel echter niet gewijzigd. Dit vanwege het aspect van uniformiteit maar ook vanwege het feit dat dit model met alle landelijke partners, waaronder Boink, de branchevereniging, de MO-groep, GGD Nederland en het ministerie van SZW tot stand is gekomen. Wanneer wordt afgeweken van dit model, dan is voor het creeeren van draagvlak overleg noodzakelijk met de gemeentelijke vertegenwoordigers in de kinderopvang waaronder ondernemers en oudercommissies. Binnen het afwegingsmodel is een toetsmodule opgenomen die één op één gebaseerd is op de landelijke toetsingskaders van dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang. Invulling van deze toetsmodule leidt tot het oordeel voldoende, onvoldoende of slecht. Na invulling van de toetsmodule kan binnen het programma het toetsresultaat worden gemaakt waarin het oordeel voldoende, onvoldoende, slecht is gekoppeld aan een hoge, gemiddelde of lage prioriteit. Een hoge prioriteit (hoog negatief effect, bijvoorbeeld onvoldoende veiligheid), leidt in dit model tot een 'zware' sanctie, een gemiddelde prioriteit tot een 'midden' en een lage prioriteit (laag negatief effect, bijvoorbeeld een oudercommissie die niet is ingesteld), tot een 'lichte' sanctie. De verschillende vormen van sancties varierend van sluiting tot een waarschuwing staan beschreven in de handreiking Kwaliteit handhaven in de kinderopvang.

5. Sanctieprotocol

In dit sanctie protocol wordt uitgegaan van de landelijk vastgestelde toetsingskaders, zoals die ook zijn opgenomen in het afwegingsmodel en van de sanctiemogelijkheden uit de handreiking "Kwaliteit handhaven in de Kinderopvang". In het afwegingsmodel is uitgegaan van de toetsingskaders dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang.
In **bijlage 1** is een overzicht weergegeven van de scores van alle overtredingen die zich voor kunnen doen. Dit is een combinatie van de scores uit het afwegingsmodel kinderopvang met de scores van de uitkomsten in de toetsingskaders. Als bijvoorbeeld een houder geen risico-inventarisatie veiligheid

heeft, dan is volgens het afwegingsmodel de ernst van de overtreding als hoog gedefinieerd. Volgens het toetsingskader wordt het ontbreken van een risico-inventarisatie veiligheid als slecht beoordeeld. De meeste overtredingen kunnen met slecht of onvoldoende worden beoordeeld. Een voorbeeld hiervan betreft de buitenspeelruimte. Bij een niet aangrenzende buitenspeelruimte moet aan zes voorwaarden worden voldaan om een voldoende te kunnen scoren. Als aan twee of minder voorwaarden wordt voldaan, wordt de score slecht gegeven. Als aan drie tot en met vijf voorwaarden wordt voldaan, dan wordt de score onvoldoende gegeven. De zes voorwaarden waar het hier om gaat zijn: dat de buitenspeelruimte in de directie nabijheid en vast beschikbaar van de buitenschoolse opvang is, goed en veilig bereikbaar is, toegankelijk is en op de leeftijd van kinderen passend ingericht is. Een overzicht van de voorwaarden staan in de toetsingskaders voor dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang: in de **bijlage 3** is als voorbeeld het toetsingskader voor dagopvang toegevoegd.

6. Sanctiemogelijkheden

Wanneer wordt uitgegaan van het overzicht in bijlage 1 dan kunnen zes categorieen van overtredingen worden onderscheiden. Namelijk:

1. hoog/slecht
2. hoog/onvoldoende
3. middel/slecht
4. middel/onvoldoende
5. laag/slecht
6. laag/onvoldoende

Per categorie worden in **bijlage 2** alle overtredingen beschreven met het aantal voorwaarden waaraan volgens de landelijke toetsingskaders (zie bijlage 3) bij de Wet kinderopvang **niet** wordt voldaan of **slecht** aan wordt voldaan. Bijvoorbeeld het beleid voor veiligheid is slecht als aan twee van de zes gestelde voorwaarden in het toetsingskader niet wordt voldaan. Het afwegingsmodel in de Kwaliteitshandreiking geeft hieraan een hoge prioriteit.

Vervolgens worden de sancties benoemd en de hersteltermijnen beschreven zoals wordt geadviseerd in de Kwaliteitshandreiking.
Bij een combinatie van overtredingen wordt uitgegaan van de zwaarste overtreding.

Er zijn verschillende sanctiemogelijkheden. Voor een toelichting wordt verwezen naar de Kwaliteitshandreiking van de VNG en **bijlage 4** 'Aanpak handhaving Kinderopvang', waarin schematisch wordt weergegeven op welke wijze de sanctiemogelijkheden zich verhouden en kunnen worden toegepast. Bij de toepassing van de sancties wordt onderscheid gemaakt in twee fases. In fase 1 is de toezichthouder actief betrokken. Fase 2 treedt in werking als binnen fase 1 de overtreding niet is hersteld. Dit is met name een bestuursrechtelijke fase die valt onder de verantwoordelijkheid van het college. Voor fase 2 worden alleen de sanctiemogelijkheden besproken.
Nadrukkelijk wordt bij en naast de toepassing van de sancties de mogelijkheid geboden maatwerk te verrichten. Er kunnen omstandigheden zijn die een soepeler beleid vragen. Andersom kunnen er juist ook omstandigheden zijn die een zwaarder sanctiemiddel rechtvaardigen. Indien van toepassing dan wordt per

categorie aangegeven of een soepeler of strenger beleid wordt gehanteerd. Zo is de overtreding overschrijding van de groepsgrootte in de middel/onvoldoende en middel/slecht categorie ondergebracht. Voor deze overtreding is een schriftelijk bevel volgens het afwegingsmodel niet gebruikelijk. Er kunnen echter omstandigheden zijn die deze sanctie rechtvaardigen als de veiligheid ernstig in het geding is. Bijvoorbeeld als er bij een onverwacht bezoek groepen zonder begeleiding zijn.
Een speciale categorie overtredingen heeft betrekking op de inhoud van het pedagogisch beleid dat wordt getoetst aan de competenties emotionele veiligheid, sociale competentie, persoonlijke competentie en overdracht van normen en waarden. Deze competenties worden getoetst met indicatoren. Zo wordt bij persoonlijke competentie beoordeelt of de beroepskracht individuele kinderen ondersteunt en stimuleert en of kinderen de mogelijkheid hebben om eigen ervaringen op te doen met speelmateriaal. Wanneer één of meerdere van deze competenties onvoldoende of slecht wordt beoordeelt, is dit een overtreding met een lage prioriteit waarvoor een schriftelijke waarschuwing wordt gegeven. Voordat hiertoe wordt overgegaan kan de gemeente ook overwegen om voor deze overtredingen second opinion in te winnen door deze domeinen, op basis van het oordeel van de GGD, te laten beoordelen door een gespecialiseerde medewerker zoals een pedagoog.

<u>Geadviseerde sanctiemogelijkheden</u>

- bevel door toezichthouder GGD, kan gecombineerd worden met exploitatieverbod, dwangsom en bestuursdwang
- aanwijzing door college
- schriftelijke waarschuwing
- bestuurlijke boete door college
- bestuursdwang door college
- dwangsom door college
- verbod om in exploitatie te gaan
- verwijdering uit het register
- strafrechtelijke mogelijkheden

Bestuursdwang kan in natura worden uitgevoerd (de gemeente laat een werk uitvoeren op kosten van de houder) of via een dwangsombeschikking. De dwangsom wordt verbeurd als niet binnen de termijn wordt voldaan aan de voorwaarden. De houder heeft zelf invloed. De bestuurlijke boete is een punitieve sanctie, bevat een strafelement voor wat er tevoren is gedaan of nagelaten, de houder kan dan achteraf geen invloed meer uitoefenen. Sommige houders zien de boete als een "afkoopsom".

<u>Opmerkingen:</u>

- de toezichthouder kan de bevoegdheid voor het opleggen van schriftelijk bevel niet uitoefenen bij een gastouderbureau omdat de Wet kinderopvang hiertoe geen ruimte biedt. In de Wet staat dat deze sanctie alleen kan worden toegepast bij een kindercentrum. Dit is volgens de Wet een voorziening waar kinderopvang plaatsvindt, anders dan gastouderopvang.

- een schriftelijk bevel kan per direct worden toegepast waarna een rapport wordt opgemaakt of nadat een rapport is opgemaakt. Bij de eerste situatie is er sprake van acuut veiligheidsgevaar, bijvoorbeeld als er geen begeleiding aanwezig is. De tweede situatie duldt geen uitstel omdat de ondernemer geen risico-inventarisaties heeft gemaakt.

7. Procedure bij toepassing van sancties

1. Bij een schriftelijk bevel en een aanwijzing en toe te passen sancties in fase 2.

De toezichtouder rapporteert het college over de gemaakte overtredingen maar ook indien er door de toezichtouder een waarschuwing is gegeven. Het college hanteert de gemeentelijke procedures bij een schriftelijk bevel of aanwijzing en de procedure uit de Wet kinderopvang bij het opleggen van een bestuurlijke boete.

2. Bij een schriftelijke waarschuwing

   a) Bij constatering van één of meerdere overtredingen, brengt de houder de toezichthouder binnen vier weken schriftelijk op de hoogte welke aanpassingen zijn verricht of worden verricht binnen de daarvoor gestelde termijnen. Als realisering van de maatregelen niet binnen de gestelde termijn mogelijk is, wordt aangegeven waarom hier vanaf moet worden geweken en binnen welke redelijke termijn realisering wel haalbaar is.

   b) Wanneer geen schriftelijke reactie is ontvangen van de houder, dan stuurt de gemeente een waarschuwingsbrief. Afhankelijk van de ernst van de situatie wordt een waarschuwing gegeven dat bestuursdwang, een last onder dwangsom of een bestuurlijke boete kan worden opgelegd. Hierbij wordt de overtreder, volgens de wettelijke procedures, in de gelegenheid gesteld om haar zienswijze naar voren te brengen welke wordt meegewogen bij de bepaling van het sanctiemiddel. Tevens wordt een afspraak gemaakt voor een nader onderzoek door de toezichthouder als de hersteltermijn korter is dan de periode voor een volgend periodiek onderzoek. Van het onderzoek wordt een rapport gemaakt. Blijkt dat er dan door de houder nog geen actie is ondernomen om aan de eisen te voldoen dan wordt in overleg met het college de sanctie bepaald.
   c) Het college hanteert de gemeentelijke procedures en de procedure uit de Wet kinderopvang bij de toe te passen sanctiemogelijkheden.

   d) Binnen een aantal weken (dit kan dus ook binnen een aantal dagen zijn) na het bepalen van de sanctie, wordt een nader onderzoek gedaan en wordt er door de GGD in overleg met de gemeente een rapport opgemaakt.

   e) Bij voortduring van de overtreding kan een dwangsom verbeurd worden, een hogere dwangsom of bestuurlijke boete worden opgelegd,

kan bestuursdwang of een exploitatieverbod worden opgelegd tot uiteindelijk verwijdering uit het register.

8. Scheidslijn handhavingsbeleid

Het toezicht op de kwaliteitseisen van de Wet kinderopvang is een taak die wordt uitgevoerd door de GGD. Binnen de handhaving heeft de GGD een taak bij het verrichten van nader onderzoek en het rapporteren van bevindingen. De taak tussen toezicht en handhaving dient gescheiden plaats te vinden om rolvervaging te voorkomen. De gemeente Albrandswaard kiest er voor om een scheidslijn tussen toezicht en handhaving te leggen tussen het verrichten van het nader onderzoek met rapportage (GGD) en het versturen van een aanwijzing voor bestuurlijke handhaving (gemeente). De aanwijzing zal dus altijd door de gemeente worden verstuurd. Voor de verdere procedure zie **bijlage 4.**

9. Sanctiemogelijkheden

In deze notitie worden de diverse sanctiemogelijkheden niet uitputtend beschreven. Hiervoor wordt verwezen naar de VNG handreiking "Kwaliteit Handhaven in de Kinderopvang" waarin deze algemeen worden beschreven. Er zijn twee sanctiemogelijkheden waar in deze paragraaf op een aantal uitgangspunten apart op wordt ingegaan namelijk de bestuurlijke boete en de last onder dwangsom:

- de bestuurlijke boete en last onder dwangsom moeten in redelijke verhouding staan tot de zwaarte van de overtreding.
- Voor iedere eis waaraan niet wordt voldaan, wordt echter een boete of dwangsom van minimaal € 50 per dag opgelegd. Het opleggen van een lager bedrag staat niet in verhouding tot de administratieve lasten en geeft onvoldoende prikkel.

De last onder dwangsom is een drukmiddel, de houder kan nog invloed hebben op de verbeurte van de som. Sommige houders zien de bestuurlijke boete als een "afkoopsom" of een bedrijfsrisico, waarmee gecalculeerd wordt. Het mag voor een kindercentrum of gastouderbureau geen voordeel opleveren om te overtreden. Dus wanneer bijvoorbeeld te weinig gediplomeerde leidsters worden ingezet omdat men op de salariskosten wil besparen, is de boete of dwangsom overeenkomstig het salarisvoordeel verhoogd met een klein percentage. Of als er te weinig speeloppervlak aanwezig is, dan moet de boete of dwangsom overeenkomstig de inkomsten zijn van het aantal kinderen dat teveel wordt opgevangen.

10. Klachtenprocedure

Volgens de Wet kinderopvang moet een kindercentrum of gastouderbureau een regeling voor klachten hebben die door een onafhankelijke klachtencommissie moet worden behandeld. Het is de verantwoordelijkheid van de houder om hiervoor te zorgen en ouders kunnen hun klachten dan bij deze commissie indienen. Zo ver komt het meestal niet, de klacht wordt eerst behandeld door een interne klachtencommissie. Voordat ouders beslissen om met de inspectie contact op te nemen, hebben ouders veelal met de leiding van een kindercentrum gesproken en is er sprake van een conflict.
Omdat er bij ouders en kindercentra onduidelijkheid bestaat over de rol van toezichthouder c.q. inspectie bij klachten, is in bijlage 5 een standaardprocedure beschreven.

Uitgangspunten bij deze procedure zijn dat de inspectie in eerste instantie geen klachten in behandeling neemt maar verwijst naar de betreffende organisaties en dat de klachten een relatie moeten hebben met de eisen uit de Wet kinderopvang en de beleidsregels kinderopvang.

Bijlage 1 Overzicht scores en sancties

Overzicht scores van overtredingen bij slecht en onvoldoende gekoppeld aan sancties en termijnen in bijlage 2

Prioriteit overtreding met waardering	**Hoog**		**Middel**		**Laag**	
Kwaliteitsaspect **Waaraan niet of onvoldoende wordt voldaan**	**Slecht**	**Onvol doende**	**Slecht**	**Onvol doende**	**Slecht**	**Onvol doende**
Buitenschoolse opvang						
Ouders						
Instellen oudercommissie					X	[1]n.v.t.
Voorwaarden oudercommissie					x	x
Adviesrecht oudercommissie			x	x		
Inhoud van de informatie voor ouders					x	x
Relatie tussen de informatie voor ouders en de praktijk					x	x
Personeel						
Regels voor de verklaring omtrent het gedrag	x	x				
Passende beroepskwalificatie			x	n.v.t.		
Voorwaarde en inzet van beroepskracht in opleiding					x	n.v.t.
Gebruik van de voorgeschreven voertaal					x	x
Veiligheid en Gezondheid						
Risico-inventarisatie veiligheid	x	n.v.t.				
Beleid veiligheid	x	x				
Uitvoering beleid veiligheid		x				
Risico-inventarisatie gezondheid	x	n.v.t..				
Beleid gezondheid	x	x				
Uitvoering beleid gezondheid	x	x				
Accommodatie en inrichting						
Binnenspeelruimte			x	x		
Buitenspeelruimte					x	x
Aangrenzende buitenspeelruimte					x	x
Niet aangrenzende buitenspeelruimte			x	x		
Groepsgrootte en leidster-kind-ratio						
Opvang in groepen			x	x		
Leidster-kind-ratio			x	x		
Inzet beroepskrachten in afwijking van de leidster-kind-ratio			x	x		
Pedagogisch beleid en praktijk						
Pedagogisch beleidsplan			x	x		
Relatie pedagogische beleidsplan met de praktijk			x	x		
Sociaal-emotionele veiligheid					x	x
Persoonlijke competentie					x	x
Sociale competentie					x	x
Overdracht normen en waarden					x	x
Klachten						
Wet klachtrecht					x	x
Dagopvang						
Ouders						
Instellen oudercommissie					x	n.v.t.
Voorwaarden oudercommissie					x	x
Adviesrecht oudercommissie			x	x		
Inhoud van de informatie voor ouders					x	x
Relatie tussen de informatie voor ouders en de praktijk					x	x
Personeel						
Regels voor de verklaring omtrent het gedrag	x	x				
Passende beroepskwalificatie			x	n.v.t.		
Voorwaarde en inzet van beroepskracht in opleiding					x	n.v.t.
Gebruik van de voorgeschreven voertaal					x	x
Veiligheid en Gezondheid						
Risico-inventarisatie veiligheid	x					
Beleid veiligheid	x	x				
Uitvoering beleid veiligheid	x	x				
Risico-inventarisatie gezondheid	x					
Beleid gezondheid	x	x				
Uitvoering beleid gezondheid	x	x				
Accommodatie en inrichting						
Binnenspeelruimte			x	x		

[1] Niet van toepassing betekent dat deze score volgens het toetsingskader niet mogelijk is. Als dit item niet aanwezig is, dan is de score slecht mogelijk.

Prioriteit overtreding met waardering	**Hoog**		**Middel**		**Laag**	
Kwaliteitsaspect **Waaraan niet of onvoldoende wordt voldaan**	**Slecht**	**Onvol doende**	**Slecht**	**Onvol doende**	**Slecht**	**Onvol doende**
Slaapruimte	x	x				
Buitenspeelruimte			x	x		
Groepsgrootte en leidster-kind-ratio						
Opvang in groepen			x	x		
Leidster-kind-ratio			x	x		
Inzet beroepskrachten in afwijking van de leidster-kind-ratio			x	x		
Pedagogisch beleid en praktijk						
Pedagogisch beleidsplan			x	x		
Relatie pedagogische beleidsplan met de praktijk			x	x		
Sociaal-emotionele veiligheid					x	x
Persoonlijke competentie					x	x
Sociale competentie					x	x
Overdracht normen en waarden					x	x
Klachten						
Wet klachtrecht					x	x
Gastouderopvang						
Ouders						
Instellen oudercommissie					x	n.v.t.
Voorwaarden oudercommissie					x	x
Adviesrecht oudercommissie			x	x		
Inhoud van de informatie voor ouders					x	x
Relatie tussen de informatie voor ouders en de praktijk					x	x
Personeel						
Regels voor de verklaring omtrent het gedrag	x	x				
Passende beroepskwalificatie	x	n.v.t.				
Veiligheid en Gezondheid						
Risico-inventarisatie veiligheid	x					
Beleid veiligheid	x	x				
Uitvoering beleid veiligheid	x	x				
Risico-inventarisatie gezondheid	x					
Beleid gezondheid	x	x				
Uitvoering beleid gezondheid	x	x				
Pedagogisch beleid en praktijk						
Pedagogisch beleidsplan			x	x		
Relatie pedagogische beleidsplan met de praktijk			x	x		
Criteria voor de kwaliteit	x	x				
Klachten						
Wet klachtrecht					x	x

Bijlage 2 Sanctiecategorieën

Categorie 1: Overtredingen met hoge prioriteit en slechte score

Overtreding 9 en 10 zijn overtredingen van de beleidsregels bij de Wet kinderopvang. Als de houder geen gelijkwaardig of beter voorschrift kan opstellen, is er sprake van een overtreding.
1. Verklaring omtrent het gedrag: aan alle drie voorwaarden wordt niet voldaan
2. Passende beroepskwalificatie beroepskrachten in gastouderopvang: niet alle beroepskrachten zijn gekwalificeerd.
3. Risico-inventarisatie veiligheid: er is geen risico-inventarisatie
4. Beleid veiligheid: aan slechts twee of minder van de zes voorwaarden wordt voldaan
5. Uitvoering beleid veiligheid; aan slechts twee of minder van de vijf voorwaarden wordt voldaan
6. Risico-inventarisatie gezondheid: er is geen risico-inventarisatie
7. Beleid gezondheid: aan slechts twee of minder van de vijf voorwaarden wordt voldaan
8. Uitvoering beleid gezondheid: aan slechts twee of minder van de vijf voorwaarden wordt voldaan
9. Slaapruimte (dagopvang): aan geen van de twee voorwaarden wordt voldaan
10. Criteria voor kwaliteit (gastouderopvang): er is geen beleid

Toe te passen sancties	**Termijn en vervolg**
Fase 1	
Bevel door toezichthouder als naast de overtreding sprake is van acuut gevaar of de situatie geen uitstel duld.	Binnen 7 dagen moet verbetering zichtbaar zijn of actie zijn ondernomen voor verbetering. De houder moet dit melden en herstel wordt gecontroleerd door de toezichthouder via een herinspectie na melding of (op de eerstvolgende werkdag) na afloop van de termijn.
Aanwijzing door college als naast de overtreding geen sprake is van acuut gevaar.	Binnen een te noemen aantal (7 tot 14) dagen. Een afspraak voor een herinspectie wordt binnen deze termijn gemaakt.
Fase 2	
Het bevel wordt door het college met enkele dagen verlengd Verdere overweging voor: – bestuursdwang – dwangsom – bestuurlijke boete – verbod om in exploitatie te gaan verbod – verwijdering uit het register	Ter overweging van het bestuur.

Voorbeelden bij bevel
Als er geen verklaring omtrent gedrag is aangevraagd of als deze wel is aangevraagd maar niet voldoet aan de overige twee voorwaarden die in het toetsingskader worden genoemd voor de Verklaring omtrent het gedrag. Voorwaarden • Alle personen werkzaam bij een kindercentrum zijn in het bezit van een VOG. • De VOG is overlegd voor aanvang van de werkzaamheden (bijvoorbeeld bij het aanstellingsgesprek) • De VOG is bij het overleggen niet ouder dan 2 maanden.
Er is geen risico-inventarisatie veiligheid en de vluchtdeuren zijn gebarricadeerd of kinderen kunnen zich gevaarlijk verwonden aan (speel)materiaal.
Ramen zijn niet voorzien van raambeveiligers terwijl kinderen zelfstandig bij de ramen kunnen komen
De koelkast met medicijnen is voor kinderen toegankelijk.
De bedjes in de slaapruimte zijn wankel.
Er zijn geen preventieve maatregelen genomen om risico's te reduceren, bijvoorbeeld bedjes in de slaapruimte zijn te wankel, bedjes staan naast een raam waar kinderen uit kunnen klimmen etc.
Er is geen afzonderlijke slaapruimte en er slapen teveel kinderen in de (slaap)ruimte.
De buitenruimte bij een buitenschoolse opvang is niet aangrenzend en niet veilig bereikbaar en in de risico-inventarisatie veiligheid is dit niet uitgewerkt.
Voorbeelden bij aanwijzing
Er is geen risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid zodat niet blijkt dat de ondernemer heeft nagedacht over een veilige en gezonde omgeving.
Er is geen beleid voor toezicht in de slaapruimten.
Er zijn door een gastouderopvang geen criteria voor kwaliteit ontwikkeld.
Niet alle beroepskrachten van een gastouderbureau zijn gekwalificeerd.

Categorie 2: Overtredingen met hoge prioriteit en onvoldoende score

Overtreding 6 en 7 zijn overtredingen van de beleidsregels bij de Wet kinderopvang. Als de houder geen gelijkwaardig of beter voorschrift kan opstellen, is er sprake van een overtreding.
1. Regels voor de verklaring omtrent het gedrag: aan twee van de drie voorwaarden wordt niet voldaan
2. Beleid veiligheid: aan slechts drie tot en met vijf van de in totaal zes voorwaarden wordt voldaan
3. Uitvoering beleid veiligheid: aan slechts drie of vier van de vijf voorwaarden wordt voldaan
4. Beleid gezondheid: aan slechts drie of vier van de vijf voorwaarden wordt voldaan
5. Uitvoering beleid gezondheid: er wordt aan slechts drie of vier van de vijf voorwaarden voldaan
6. Slaapruimte (dagopvang): aan één van de twee voorwaarden wordt niet voldaan
7. Criteria voor kwaliteit (gastouderopvang): aan slechts twee tot en met vier van de vijf voorwaarden wordt voldaan

Toe te passen sancties	**Termijn en vervolg**
Fase 1	
Aanwijzing door college als naast de overtreding geen sprake is van acuut gevaar	Binnen een te noemen aantal (7 tot 14) dagen. Een afspraak voor een herinspectie wordt binnen deze termijn gemaakt.
Bevel door toezichthouder als naast de overtreding sprake is van acuut gevaar	Binnen 7 dagen moet verbetering zichtbaar zijn of actie zijn ondernomen voor verbetering. De houder moet dit melden en herstel wordt gecontroleerd door de toezichthouder via een herinspectie na melding of (op de eerstvolgende werkdag) na afloop van de termijn.
Fase 2	
Het bevel wordt door het college met enkele dagen verlengd. Verdere overweging voor: – bestuursdwang – dwangsom – bestuurlijke boete – exploitatieverbod – verwijdering uit het register	Ter overweging van het bestuur.

Voorbeelden bij aanwijzing
Er is geen afzonderlijke slaapruimte voor kinderen en/of de slaapruimte is niet ingericht in overeenstemming met het aantal op te vangen kinderen
Er zijn onvoldoende preventieve veiligheidsmaatregelen genomen om risico's te reduceren.
Voorbeeld bij bevel
Er zijn geen preventieve maatregelen genomen om risico's te reduceren

Categorie 3: Overtredingen met middel prioriteit en slechte score

De overtredingen 2 tot en met 9 zijn overtredingen van de betreffende beleidsregels. Als de houder geen gelijkwaardig of beter voorschrift kan opstellen, is er sprake van een overtreding.
1. Adviesrecht oudercommissie: aan slechts vier of minder van de tien voorwaarden wordt voldaan
2. Passende beroepskwalificatie bij dagopvang en buitenschoolse opvang:
3. Binnenspeelruimte: aan slechts twee of minder van de vijf voorwaarden wordt voldaan.
4. Niet aangrenzende buitenspeelruimte (bij buitenschoolse opvang): aan slechts twee of minder van de zes voorwaarden wordt niet voldaan.
5. Opvang in groepen: aan geen van de twee voorwaarden wordt voldaan.
6. Leidster-kind-ratio: aan één of geen van de drie voorwaarden wordt voldaan.
7. Inzet beroepskrachten in afwijking van de leidster-kind-ratio: aan één of geen van de drie voorwaarden wordt voldaan.
8. Pedagogisch beleidsplan: er is geen beleidsplan of aan slechts twee of minder van de vijf voorwaarden wordt voldaan.
9. Relatie pedagogische beleidsplan met de praktijk: aan geen van de twee voorwaarden wordt voldaan

Toe te passen sancties	**Termijn en vervolg**
Fase 1	
Aanwijzing door college Eventueel schriftelijk bevel	Binnen een te stellen termijn van twee tot twaalf weken moet aan de eisen zijn voldaan
Fase 2	
– bestuursdwang – dwangsom – bestuurlijke boete	Ter overweging van het bestuur.

Voorbeelden bij aanwijzing
De opvang vindt niet plaats in stamgroepen en er worden in één of meerdere stamgroepen teveel kinderen opgevangen
Er worden in één of meerder groepen te weinig leidsters ingezet en de leidster-kind-ratio voldoet niet bij spelactiviteiten buiten de stamgroepen.
Er is geen pedagogisch beleidsplan.
De beroepskrachten kennen de inhoud van het pedagogisch beleidsplan niet en de beroepskrachten handelen niet volgens het beleidsplan.
Voorbeelden bij een schriftelijk bevel
Een bevel is voor deze categorie een ongebruikelijke sanctie maar kan nodig zijn bij onveilige situaties. Dit geldt bijvoorbeeld bij een onverantwoord lage inzet van leidsters met daardoor te grote groepen. Bijvoorbeeld door ziekte is de helft van de ingeroosterde leidsters afwezig waardoor de veiligheid ernstig in het geding is.
Er is een combinatie van overtredingen: geen beleidsplan, geen opvang in stamgroepen en er worden te weinig leidsters ingezet

Categorie 4: Overtredingen met middel prioriteit en onvoldoende score

De overtredingen 2 tot en met 8 zijn overtredingen van de betreffende beleidsregels. Als de houder geen gelijkwaardig of beter voorschrift kan opstellen, is er sprake van een overtreding.
1. Adviesrecht oudercommissie: aan slechts vijf tot en met negen van de tien voorwaarden wordt voldaan
2. Binnenspeelruimte: aan slechts drie of vier van de vijf voorwaarden wordt voldaan.
3. Niet aangrenzende buitenspeelruimte: aan slechts drie of vier van de vijf voorwaarden wordt voldaan
4. Opvang in groepen: aan slechts één van de twee voorwaarden wordt voldaan.
5. Leidster-kind-ratio: aan slechts twee van de drie voorwaarden wordt voldaan.
6. Inzet beroepskrachten in afwijking van de leidster-kind-ratio: aan slechts twee van de drie voorwaarden wordt voldaan.
7. Pedagogisch beleidsplan: er is geen beleidsplan of aan slechts twee tot drie van de vijf voorwaarden wordt voldaan.
8. Relatie pedagogische beleidsplan met de praktijk: aan één van de twee voorwaarden wordt voldaan.

Toe te passen sancties	**Termijn en vervolg**
Fase 1	
– Schriftelijke waarschuwing door toezichthouder als bij overtredingen niet meer dan één voorwaarde niet voldoet. Hierbij moet aan minimaal twee voorwaarden wel zijn voldaan. – Aanwijzing door college als bij overtredingen aan meer dan één voorwaarde niet wordt voldaan. – Eventueel schriftelijk bevel	Bij een waarschuwing wordt een termijn van drie tot zes maanden gehanteerd. Bij een aanwijzing wordt een termijn van één tot drie maanden gehanteerd.
Fase 2	
– dwangsom – bestuurlijke boete	Ter overweging van het bestuur.

Voorbeelden schriftelijke waarschuwing
Bij de inzet van beroepskrachten in afwijking van de leidster-kind-ratio wordt aan twee voorwaarden voldaan maar bijvoorbeeld niet aan de voorwaarde dat de helft van het aantal vereiste beroepskrachten wordt ingezet als er tijdelijk wordt afgeweken van de leidster-kind-ratio.
Als aan slechts twee tot drie van de vijf genoemde voorwaarden wordt voldaan die in het toetsingskader voor dagopvang en buitenschoolse opvang worden gesteld voor het pedagogisch beleidsplan: • Er is een pedagogisch beleidsplan aanwezig (als deze niet aanwezig is, wordt de score slecht gegeven). • In het pedagogisch beleidsplan zijn onder andere de vier competenties uit de Wet kinderopvang uitgewerkt: emotionele veiligheid, sociale competentie, persoonlijke competentie en overdracht van normen en waarden. • Het pedagogisch beleidsplan vermeldt de werkwijze, de maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroep. • Het pedagogisch beleidsplan geeft aan bij welke (spel) activiteiten kinderen hun stamgroep verlaten om gebruik te maken van een andere ruimte dan de groepsruimte. • Het pedagogisch beleidsplan beschrijft hoe beroepskrachten bij hun werkzaamheden worden ondersteund door andere volwassenen.
Voorbeelden aanwijzingen
Eén of meerdere stamgroepen beschikken niet over een afzonderlijke vaste groepsruimte en de binnenspeelruimte is niet veilig ingericht
De buitenspeelruimte is niet gelegen in de directe nabijheid van de buitenschoolse opvang en is niet vast beschikbaar voor de buitenschoolse opvang.
Voorbeeld schriftelijk bevel
Een bevel is voor deze categorie een ongebruikelijke sanctie maar kan nodig zijn bij onveilige situaties. Dit geldt bijvoorbeeld bij een onverantwoord lage inzet van leidsters met daardoor te grote groepen. Bijvoorbeeld door ziekte is de helft van de ingeroosterde leidsters aanwezig waardoor de veiligheid ernstig in het geding is.

Categorie 5: Overtredingen met lage prioriteit en slechte score

De overtredingen 7 tot en met 12 zijn overtredingen van de betreffende beleidsregels. Als de houder geen gelijkwaardig of beter voorschrift kan opstellen, is er sprake van een overtreding.
1. Instellen oudercommissie: er is geen oudercommissie ingesteld.
2. Voorwaarden oudercommissie: aan slechts vijf of minder van de elf voorwaarden wordt voldaan.
3. Inhoud van de informatie voor ouders: aan slechts drie of minder van de acht voorwaarden wordt voldaan.
4. Relatie tussen de informatie voor ouders en de praktijk: aan geen van de twee voorwaarden wordt voldaan.
5. Voorwaarde en inzet van beroepskracht in opleiding: niet alle BBL-ers worden ingezet volgens de voorwaarden
6. Gebruik van de voorgeschreven voertaal: van minder dan de helft van de tijd of door minder dan de helft van de groepsleiding wordt de voertaal gebruikt.
7. Buitenspeelruimte (moet voor dagopvang altijd aangrenzend zijn): er is geen buitenspeelruimte of aan slechts twee of minder van de vijf voorwaarden wordt voldaan.
8. Aangrenzende buitenspeelruimte (geldt alleen voor buitenschoolse opvang): aan slechts twee of minder van de vijf voorwaarden wordt voldaan.
9. Sociaal-emotionele veiligheid: het totaal is nul tot en met zeven punten van de maximaal te behalen 24 punten en/of twee of meer van de zes voorwaarden scoren [2]één.
10. Persoonlijke competentie: het totaal is nul tot en met drie punten van de maximaal te behalen twaalf punten en/of twee of meer van de drie voorwaarden scoren één.
11. Sociale competentie: het totaal is nul tot en met drie punten van de maximaal te behalen twaalf punten en/of twee of meer van de drie voorwaarden scoren één.
12. Overdracht normen en waarden: het totaal valt tussen nul tot vier punten van de maximaal te behalen zestien punten en/of twee of meer van de vier voorwaarden scoren één.
13. Wet klachtrecht: de wet wordt slecht nageleefd.

Toe te passen sancties	**Termijn en vervolg**
Fase 1	
– Schriftelijke waarschuwing door toezichthouder. Voor de overtredingen 9 tot en met 12 kan vooraf een tweede toets zijn gedaan door een gespecialiseerde medewerker, bijvoorbeeld een pedagoog.	Bij een waarschuwing wordt een termijn van drie tot zes maanden gehanteerd.
Fase 2	
– dwangsom – bestuurlijke boete	Ter overweging van het bestuur.

Voorbeelden overtredingen
Als niet wordt voldaan aan de twee voorwaarden wat betreft de relatie tussen de informatie voor ouders en de praktijk. In het toetsingskader worden hiervoor de volgende twee voorwaarden gesteld: • De informatie is gedetailleerd genoeg om ouders een goed beeld van de praktijk te geven. • De praktijk sluit aan bij de aan de ouders verstrekte informatie
Er is geen buitenspeelruimte.
Als niet wordt voldaan aan minimaal vijf van de acht voorwaarden met betrekking tot de inhoud van de informatie die de houder aan de ouder dient te verstrekken. Deze acht voorwaarden waarover dient te worden geïnformeerd zijn: • het beleid voor verantwoorde kinderopvang, waaronder het pedagogisch beleid • de beroepskrachten in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie • de groepsgrootte • de opleidingseisen van de beroepskrachten • het beleid m.b.t. tot de voorwaarden waaronder en de mate waarin beroepskrachten in opleiding kunnen worden belast met de verzorging en opvang van kinderen • het beleid voor veiligheid en gezondheid • het beleid van de voertaal voorzover geen Nederlands • het inspectierapport waarvan een afschrift op een voor ouders en personeel toegankelijke plaats ter inzage ligt
Er is minder dan 3 m^2 buitenspeelruimte per kind aanwezig, deze is niet op de leeftijd van de kinderen passend ingericht.

[2] De zes voorwaarden kunnen worden gewaardeerd met één (= slecht) tot en met vier (=voldoende)

Categorie 6: Overtredingen met lage prioriteit en onvoldoende score

De overtredingen 5 tot en met 11 zijn overtredingen van de betreffende beleidsregels. Als de houder geen gelijkwaardig of beter voorschrift kan opst ellen, is er sprake van een overtreding.
1. Voorwaarden oudercommissie: aan zes tot en met tien van elf voorwaarden wordt voldaan.
2. Inhoud van de informatie voor ouders: aan slechts vier tot en met zeven van de acht voorwaarden wordt voldaan.
3. Relatie tussen de informatie voor ouders en de praktijk: aan slechts één van de twee voorwaarden wordt voldaan.
4. Gebruik van de voorgeschreven voertaal: gedurende minimaal de helft van de tijd maar niet altijd of door minimaal de helft van de groepsleiding maar niet door alle beroepskrachten wordt de voertaal gebruikt.
5. Buitenspeelruimte: er is een buitenspeelruimte maar aan slechts drie of vier van de vijf voorwaarden wordt voldaan.
6. Aangrenzende buitenspeelruimte (geldt alleen voor buitenschoolse opvang): aan slechts drie of vier van de vijf voorwaarden wordt voldaan.
7. Sociaal-emotionele veiligheid: het totaal is acht tot en met vijftien punten van de maximaal te behalen 24 punten en/of één voorwaarde scoort één.
8. Persoonlijke competentie: het totaal is vier tot en met zeven punten van de maximaal te behalen twaalf punten en/of één voorwaarde scoort één.
9. Sociale competentie: het totaal is vier tot en met zeven punten van de maximaal te behalen twaalf punten en/of één voorwaarde scoort één.
10. Overdracht normen en waarden: het totaal is vier tot en met zeven punten van de maximaal te behalen zestien punten en/of één voorwaarde scoort één.
11. Wet klachtrecht: aan slechts zes tot en met tien van de elf voorwaarden wordt voldaan.

Toe te passen sancties	**Termijn en vervolg**
Fase 1	
Schriftelijke waarschuwing door toezichthouder. Voor de overtredingen 7tot en met 10 kan vooraf een tweede toets zijn gedaan door een gespecialiseerde medewerker, bijvoorbeeld een pedagoog.	Bij een waarschuwing wordt een termijn van minimaal zes maanden gehanteerd.
Fase 2	
– dwangsom – bestuurlijke boete	Ter overweging van het bestuur.

Voorbeelden overtredingen
Als aan slechts één van de twee voorwaarden wordt voldaan wat betreft de relatie tussen de informatie voor ouders en de praktijk. *In het toetsingskader worden hiervoor de volgende twee voorwaarden gesteld:* • De informatie is gedetailleerd genoeg om ouders een goed beeld van de praktijk te geven. • De praktijk sluit aan bij de aan de ouders verstrekte informatie
De informatie voor ouders is genoeg voor een goed beeld van de praktijk, maar de praktijk sluit niet aan bij de aan de ouders verstrekte informatie.
Bij de overdracht van normen en waarden zijn de afspraken, regels en omgangsvormen onvoldoende aanwezig en deze worden onvoldoende aan de kinderen uitgelegd.

Bijlage toetsingkader dagopvang

Toetsingskader voor dagopvang

Werkwijze van het toezicht op dagopvang

Inleiding

Het toetsingskader dagopvang bevat de domeinindeling, de voorwaarden en de beslisregels. Het kader betreft een inhoudelijke uitwerking van de kwaliteitsaspecten, ingedeeld naar domeinen en voorwaarden. Vastgelegd is naar welke kwaliteitsaspecten de toezichthouder kijkt en hoe hij tot een oordeel komt. De verschillende vormen van onderzoek (onderzoek na melding, periodiek onderzoek, incidenteel onderzoek, nader onderzoek) vinden plaats op basis van dit kader. Aan de hand van dit toetsingskader komt de toezichthouder tot een oordeel over de mate waarin aan de basiskwaliteiteisen van dagopvang wordt voldaan.

De kwaliteitsaspecten die de toezichthouder beoordeelt voor dagopvang zijn ingedeeld naar de volgende domeinen:

1. ouders,
2. personeel,
3. veiligheid en gezondheid,
4. accommodatie en inrichting,
5. groepsgrootte en leidster-kind-ratio,
6. pedagogisch beleid en praktijk,
7. klachten.

Elk domein kent verschillende voorwaarden: criteria waarop wordt getoetst of wordt voldaan aan de kwaliteitsvoorschriften van de Wet kinderopvang, de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang of de Wet klachtrecht cliënten zorgsector. Voor het domein pedagogische praktijk zijn indicatoren opgenomen waaraan de praktijk wordt getoetst.

Bij elk kwaliteitsaspect is een beslisregel opgenomen waaruit duidelijk wordt aan welke voorwaarden moet worden voldaan om te komen tot een positief oordeel. Het oordeel van de toezichthouder op een kwaliteitsaspect komt via deze beslisregel tot stand. De kwalificaties voor kwaliteitsaspecten luiden: voldoende, onvoldoende, slecht.

Het toetsingskader dagopvang is opgesteld door GGD Nederland, in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Domeinindeling, voorwaarden en beslisregels

1. Ouders

1.1. Instellen oudercommissie[3]		
Wet kinderopvang	Artikel 58.	
Voldoende	De houder heeft voor het kindercentrum een oudercommissie ingesteld.	O
Slecht	De houder heeft voor het kindercentrum geen oudercommissie ingesteld. Ga verder met item 1.4.	O

1.2. Voorwaarden oudercommissie				
Wet kinderopvang	Artikelen 58 en 59.			
Voorwaarden	Eisen met betrekking tot het reglement			
		1	De houder stelt een reglement vast.	O
		2	Het reglement is vastgesteld binnen 6 maanden na de melding.	O
		3	Het reglement omvat regels omtrent het aantal leden.	O
		4	Het reglement omvat regels omtrent de wijze van kiezen van de leden.	O
		5	Het reglement omvat regels omtrent de zittingsduur van de leden.	O
		6	Het reglement omvat geen regels omtrent werkwijze van de oudercommissie.	O
		7	Een wijziging van het reglement behoeft instemming van de oudercommissie.	O
	De samenstelling van de oudercommissie			
		8	De houder is geen lid.	O
		9	Het personeel is geen lid.	O
		10	De leden worden gekozen uit en door de ouders.	O
	Werkwijze			
		11	De houder stelt de oudercommissie in de gelegenheid haar eigen werkwijze te bepalen.	O
Oordeel:				
Voldoende	De houder heeft de voorwaarden voor de oudercommissie geregeld. (Er wordt aan alle elf voorwaarden voldaan.)			O
Onvoldoende	De houder heeft de voorwaarden voor de oudercommissie onvoldoende geregeld. (Aan zes tot en met tien voorwaarden wordt voldaan.)			O
Slecht	De houder heeft de voorwaarden voor de oudercommissie slecht geregeld. (Aan vijf of minder voorwaarden wordt voldaan.)			O

[3] Dit item geldt niet voor kindercentra waar de opvang uitsluitend en onbezoldigd door tenminste één van de ouders wordt gedaan.

1.3. Adviesrecht oudercommissie[4]				
Wet kinderopvang		Artikel 60.		
Voorwaarden	De oudercommissie heeft adviesrecht over			
		1	De wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan het bieden van verantwoorde kinderopvang, waaronder het pedagogisch beleid.	O
		2	Voedingsaangelegenheden van algemene aard.	O
		3	Het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid, gezondheid.	O
		4	De openingstijden.	O
		5	Het beleid met betrekking tot spel- en ontwikkelingsactiviteiten ten behoeve van de kinderen.	O
		6	De vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten en het aanwijzen van personen die belast worden met de behandeling van klachten.	O
		7	Wijziging van de prijs van kinderopvang.	O
	8	De houder verstrekt de oudercommissie tijdig en desgevraagd schriftelijk alle informatie die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.		O
	9	Van een gevraagd advies van de oudercommissie wijkt de houder alleen af indien hij schriftelijk en gemotiveerd aangeeft dat het belang van de kinderopvang zich tegen het advies verzet.		O
	10	De houder stelt de oudercommissie in staat ook ongevraagd te adviseren over de wettelijk voorgeschreven onderwerpen.		O
Oordeel:				
Voldoende	De houder past het adviesrecht voldoende toe. (Er wordt aan alle tien voorwaarden voldaan.)			O
Onvoldoende	De houder past het adviesrecht onvoldoende toe. (Aan vijf tot en met negen voorwaarden wordt voldaan.)			O
Slecht	De houder past het adviesrecht slecht toe. (Aan vier of minder voorwaarden wordt voldaan.)			O

[4] Dit item geldt niet voor kindercentra waar de opvang uitsluitend en onbezoldigd door tenminste één van de ouders wordt gedaan.

1.4. Inhoud van de informatie voor ouders			
Wet kinderopvang		Artikelen 54 en 63, vierde lid.	
Voorwaarden	1	De houder informeert de ouders over de wijze van aanbieden van verantwoorde kinderopvang, waaronder het pedagogisch beleid.	O
	2	De houder informeert de ouders over het aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal kinderen per leeftijdscategorie.	O
	3	De houder informeert de ouders over de groepsgrootte.	O
	4	De houder informeert de ouders over de opleidingseisen van de beroepskrachten.[5]	O
	5	De houder informeert de ouders over het beleid met betrekking tot de voorwaarden waaronder en de mate waarin beroepskrachten in opleiding kunnen worden belast met de verzorging en opvang van kinderen.	O
	6	De houder informeert de ouders over het te voeren beleid inzake veiligheid en gezondheid, waaronder de (inhoud van de) risico-inventarisatie.	O
	7	De houder informeert de ouders over het te voeren beleid inzake de te gebruiken voertaal, voor zover geen Nederlands.	O
	8	De houder legt een afschrift van het inspectierapport op een voor ouders (en personeel) toegankelijke plaats.	O
Oordeel:			
Voldoende	De houder informeert de ouders over het te voeren beleid. (Er wordt aan alle acht voorwaarden voldaan.)		O
Onvoldoende	De houder informeert de ouders onvoldoende over het te voeren beleid. (Aan vier tot en met zeven voorwaarden wordt voldaan.)		O
Slecht	De houder informeert de ouders niet over het te voeren beleid. (Aan drie of minder voorwaarden wordt voldaan.)		O

1.5. Relatie tussen de informatie voor ouders en de praktijk			
Wet kinderopvang		Artikel 54.	
Voorwaarden	1	De informatie is gedetailleerd genoeg om ouders een goed beeld van de praktijk te geven.	O
	2	De praktijk sluit aan bij de aan de ouders verstrekte informatie.	O
Oordeel:			
Voldoende	De praktijk is conform de informatie die ouders ontvangen. (Er wordt aan alle twee voorwaarden voldaan.)		O
Onvoldoende	De praktijk is onvoldoende conform de informatie die ouders ontvangen. (Aan één voorwaarde wordt voldaan.)		O
Slecht	De praktijk is niet conform de informatie die ouders ontvangen. (Aan geen van de voorwaarden wordt voldaan.)		O

[5] Dit item geldt niet voor kindercentra waar de opvang uitsluitend en onbezoldigd door tenminste één van de ouders wordt gedaan.

2. Personeel

2.1. Regels voor de verklaring omtrent het gedrag			
Wet kinderopvang **Beleidsregels kwaliteit kinderopvang**[6]		Artikelen 50, tweede, derde en vierde lid, 90, derde lid[7]. Artikel 10.	
Voorwaarden	1	Personen werkzaam bij het kindercentrum (de houder, bestuurder of werknemer met een arbeidsovereenkomst[8]) zijn in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag.	O
	2	De verklaring omtrent het gedrag is overlegd voor aanvang van de werkzaamheden.	O
	3	De verklaring omtrent het gedrag is bij overleggen niet ouder dan twee maanden.	O
Oordeel:			
Voldoende		De regels voor de verklaring omtrent het gedrag worden uitgevoerd. (Er wordt aan alle drie voorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		De regels voor de verklaring omtrent het gedrag worden onvoldoende uitgevoerd. (Aan twee voorwaarden wordt voldaan.)	O
Slecht		De regels voor de verklaring omtrent het gedrag worden niet uitgevoerd. (Aan één of geen van de voorwaarden wordt voldaan.)	O

2.2. Passende beroepskwalificatie[9]		
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang	Artikel 9, eerste lid.	
Voldoende	Alle beroepskrachten beschikken over de voor de werkzaamheden passende beroepskwalificatie zoals in de CAO-kinderopvang is opgenomen.	O
Slecht	Niet alle beroepskrachten beschikken over de voor de werkzaamheden passende beroepskwalificatie zoals in de CAO-kinderopvang is opgenomen.	O

[6] Normen ontleend aan de beleidsregel gelden als richtlijn. De houder mag daar eventueel van afwijken, mits hij daarvoor een goede reden heeft en ten minste een gelijkwaardig alternatief biedt voor hetgeen de betreffende norm in de beleidsregel beoogt. Is dat het geval dan is de beleidsregel op dat onderdeel niet van toepassing.

[7] Personen die op het moment van inwerkingtreding van de Wet kinderopvang werkzaam zijn bij een kindercentrum overleggen binnen twee maanden na die datum een verklaring omtrent het gedrag. Deze verklaring kan ook een verklaring omtrent het gedrag zijn die is afgegeven volgens de Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag.

[8] De verplichting tot overleggen van een verklaring omtrent het gedrag geldt ook voor uitzendkrachten werkzaam op een kindercentrum. Conform art. 10, lid 3, dienen zij alleen de eerste keer dat de werkzaamheden op een kindercentrum aanvangen een verklaring omtrent het gedrag te overleggen.

[9] Dit item geldt niet voor kindercentra waar de opvang uitsluitend en onbezoldigd door tenminste één van de ouders wordt gedaan.

2.3. Voorwaarden en inzet van beroepskrachten in opleiding		
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang	Artikel 9, tweede lid.	
Voldoende	Alle bbl-ers worden altijd ingezet conform de voorwaarden van de CAO kinderopvang.	O
Slecht	Niet alle bbl-ers worden ingezet conform de voorwaarden van de CAO kinderopvang, of bbl-ers worden niet altijd ingezet conform de voorwaarden van de CAO.	O

2.4. Gebruik van de voorgeschreven voertaal		
Wet kinderopvang	Artikel 55.	
Voldoende	De voertaal* wordt gebruikt. (Gedurende de hele opvang en door alle beroepskrachten wordt de voertaal gebruikt.)	O
Onvoldoende	De voertaal* wordt onvoldoende gebruikt. (Gedurende minimaal de helft van de tijd maar niet altijd of door minimaal de helft van de groepsleiding maar niet door alle beroepskrachten wordt de voertaal gebruikt.)	O
Slecht	De voertaal* wordt niet gebruikt. (Van minder dan de helft van de tijd of door minder dan de helft van de groepsleiding wordt de voertaal gebruikt.)	O
In afwijking correct	In afwijking van bovenstaande hoofdregel kan mede een andere taal als voertaal worden gebezigd, indien de herkomst van de kinderen in specifieke omstandigheden daartoe noodzaakt, overeenkomstig een door de houder vastgestelde gedragscode.	O
*** Definitie voertaal**	De Nederlandse taal is de voertaal. Daar waar naast de Nederlandse taal, de Friese taal of een streektaal[10] in levend gebruik is, kan de Friese of de streektaal mede als voertaal worden gebruikt.	

[10] In Nederland erkende streektalen zijn het Nedersaksisch en het Limburgs.

3 Veiligheid en gezondheid

3.1. Risico-inventarisatie veiligheid		
Wet kinderopvang	Artikel 51.	
Voldoende	Er is een risico-inventarisatie veiligheid.	O
Slecht	Er is geen risico-inventarisatie veiligheid. Ga verder met item 3.4.	O

3.2. Beleid veiligheid			
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang		Artikel 8.	
Voorwaarden	1	De risico-inventarisatie beschrijft de veiligheidsrisico's die de opvang van kinderen in alle voor kinderen toegankelijke ruimtes in een kindercentrum met zich brengt.	O
	2	Er is een plan van aanpak waarin is aangegeven welke maatregelen op welk moment worden genomen in verband met de risico's, alsmede de samenhang tussen de maatregelen.	O
	3	De risico-inventarisatie beschrijft risico's op de thema's: verbranding, vergiftiging, verdrinking, valongevallen, verstikking, verwondingen, beknelling, botsen, stoten, steken en snijden.	O
	4	Er is een registratie van ongevallen, waarbij per ongeval de aard en plaats van het ongeval, de leeftijd van het kind, de datum van het ongeval en een overzicht van te treffen maatregelen worden vermeld.	O
	5	De beroepskrachten zijn op de hoogte van de risico's en de aanpak daarvan.	O
	6	De risico-inventarisatie is maximaal een jaar oud en betreft de actuele situatie.	O
Oordeel:			
Voldoende		De houder voert een beleid dat de veiligheid van de kinderen zoveel mogelijk waarborgt. (Er wordt aan alle zes voorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		De houder voert onvoldoende beleid om de veiligheid van de kinderen zoveel mogelijk te waarborgen. (Aan drie tot en met vijf voorwaarden wordt voldaan.)	O
Slecht		De houder voert geen beleid dat de veiligheid van de kinderen zoveel mogelijk waarborgt. (Aan twee of minder voorwaarden wordt voldaan.)	O

3.3. Uitvoering beleid veiligheid			
Wet kinderopvang		Artikel 51.	
Voorwaarden	1	De geïnventariseerde risico's komen overeen met de risico's in de praktijk.	O
	2	Risico's worden gereduceerd door het nemen van preventieve maatregelen.	O
	3	Het plan van aanpak wordt uitgevoerd.	O
	4	De maatregelen zijn effectief en adequaat gezien de risico's.	O
	5	Beroepskrachten zijn geïnstrueerd over de risico's en de aanpak daarvan.	O
Oordeel:			
Voldoende	Het beleid rond veiligheid wordt voldoende uitgevoerd. (Er wordt aan alle vijf voorwaarden voldaan.)		O
Onvoldoende	Het beleid rond veiligheid wordt onvoldoende uitgevoerd. (Aan drie of vier voorwaarden wordt voldaan.)		O
Slecht	Het beleid rond veiligheid wordt slecht uitgevoerd. (Aan twee of minder voorwaarden wordt voldaan.)		O

3.4. Risico-inventarisatie gezondheid		
Wet kinderopvang	Artikel 51.	
Voldoende	Er is een risico-inventarisatie gezondheid.	O
Slecht	Er is geen risico-inventarisatie gezondheid. Ga verder met item 4.1.	O

3.5. Beleid gezondheid			
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang		Artikel 8.	
Voorwaarden	1	De risico-inventarisatie beschrijft de gezondheidsrisico's die de opvang van kinderen in alle voor kinderen toegankelijke ruimtes in een kindercentrum met zich brengt, waaronder de gezondheidsrisico's m.b.t. producten en situaties.	O
	2	Er is een plan van aanpak waarin is aangegeven welke maatregelen op welk moment worden genomen in verband met de risico's, alsmede de samenhang tussen de maatregelen.	O
	3	De risico-inventarisatie beschrijft risico's op de thema's: ziektekiemen, binnenmilieu, buitenmilieu, medisch handelen.	O
	4	De beroepskrachten zijn op de hoogte van de risico's en de aanpak daarvan.	O
	5	De risico-inventarisatie is maximaal een jaar oud en betreft de actuele situatie.	O
Oordeel:			
Voldoende	De houder voert een beleid dat de gezondheid van de kinderen zoveel mogelijk waarborgt. (Er wordt aan alle vijf voorwaarden voldaan.)		O
Onvoldoende	De houder voert onvoldoende beleid om de gezondheid van de kinderen zoveel mogelijk te waarborgen. (Aan drie of vier voorwaarden wordt voldaan.)		O
Slecht	De houder voert geen beleid dat de gezondheid van de kinderen zoveel mogelijk waarborgt. (Aan twee of minder voorwaarden wordt voldaan.)		O

3.6. Uitvoering beleid gezondheid			
Wet kinderopvang		Artikel 51.	
Voorwaarden	1	De geïnventariseerde risico's komen overeen met de risico's in de praktijk.	O
	2	Risico's worden gereduceerd door het nemen van preventieve maatregelen.	O
	3	Het plan van aanpak wordt uitgevoerd.	O
	4	De maatregelen zijn effectief en adequaat gezien de risico's.	O
	5	Beroepskrachten zijn geïnstrueerd over de risico's en de aanpak daarvan.	O
Oordeel:			
Voldoende	Het beleid rond gezondheid wordt voldoende uitgevoerd. (Er wordt aan alle vijf voorwaarden voldaan.)		O
Onvoldoende	Het beleid rond gezondheid wordt onvoldoende uitgevoerd. (Aan drie of vier voorwaarden wordt voldaan.)		O
Slecht	Het beleid rond gezondheid wordt slecht uitgevoerd. (Aan twee of minder voorwaarden wordt voldaan.)		O

4 Accommodatie en inrichting

4.1. Binnenspeelruimte			
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang		Artikel 5.	
Voorwaarden	1	Elke stamgroep beschikt over een afzonderlijke vaste groepsruimte.	O
	2	Er is minimaal 3,5 m^2 bruto oppervlakte in de groepsruimte beschikbaar per kind, waaronder mede begrepen passend voor spelactiviteiten ingerichte ruimtes buiten de groepsruimte.	O
	3	De binnenspeelruimte is veilig ingericht.	O
	4	De binnenspeelruimte is ingericht in overeenstemming met het aantal op te vangen kinderen.	O
	5	De binnenspeelruimte is op de leeftijd van de kinderen passend ingericht.	O
Oordeel:			
Voldoende		De binnenspeelruimte voldoet aan de voorwaarden. (Er wordt aan alle vijf voorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		De binnenspeelruimte voldoet niet voldoende aan de voorwaarden. (Aan drie of vier voorwaarden wordt voldaan.)	O
Slecht		De binnenspeelruimte voldoet niet aan de voorwaarden. (Aan twee of minder voorwaarden wordt voldaan.)	O

4.2. Slaapruimte			
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang		Artikel 6.	
Voorwaarden	1	Er is een afzonderlijke slaapruimte voor kinderen tot anderhalf jaar.	O
	2	De slaapruimte is ingericht in overeenstemming met het aantal op te vangen kinderen.	O
Oordeel:			
Voldoende		De slaapruimte voldoet aan de voorwaarden. (Er wordt aan alle twee voorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		De slaapruimte voldoet niet voldoende aan de voorwaarden. (Aan één voorwaarde wordt voldaan.)	O
Slecht		De slaapruimte voldoet niet aan de voorwaarden. (Aan geen van de voorwaarden wordt voldaan.)	O

4.3. Buitenspeelruimte			
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang		Artikel 7, eerste lid.	
Voorwaarden	1	Er is minimaal 3 m^2 bruto buitenspeelruimte beschikbaar per (in het kindercentrum aanwezig) kind.	O
	2	De buitenspeelruimte is voor kinderen toegankelijk.	O
	3	De buitenspeelruimte is veilig voor kinderen.	
	4	De buitenspeelruimte is aangrenzend aan het kindercentrum.	O
	5	De buitenspeelruimte is op de leeftijd van de kinderen passend ingericht.	O
Oordeel:			
Voldoende		Er is een buitenspeelruimte die voldoet aan de voorwaarden. (Er wordt aan alle vijf voorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		Er is een buitenspeelruimte maar er wordt niet aan alle voorwaarden voldaan. (Aan drie of vier voorwaarden wordt voldaan.)	O
Slecht		Er is geen buitenspeelruimte of er wordt aan bijna geen voorwaarde voldaan. (Aan twee of minder voorwaarden wordt voldaan.)	O

5 Groepsgrootte en leidster-kind-ratio

5.1. Opvang in groepen			
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang		Artikel 3, eerste en vierde lid.	
Voorwaarden	1	De opvang vindt plaats in stamgroepen, met dien verstande dat de kinderen bij (spel)activiteiten de stamgroep kunnen verlaten.	O
	2	De stamgroep bestaat uit maximaal 12 kinderen tot 1 jaar of maximaal 16 kinderen van 0 tot 4 jaar (waarvan maximaal 8 kinderen tot 1 jaar).	O
Oordeel:			
Voldoende		De opvang in groepen vindt plaats volgens de voorwaarden. (Er wordt aan alle twee voorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		De opvang in groepen vindt onvoldoende plaats volgens de voorwaarden. (Aan één voorwaarde wordt voldaan.)	O
Slecht		De opvang in groepen vindt niet plaats volgens de voorwaarden. (Aan geen van de voorwaarden wordt voldaan.)	O

5.2. Leidster-kind-ratio			
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang		Artikel 3, tweede, derde en zevende lid.	
Voorwaarden	1	De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de stamgroep is als volgt: 1 leidster per 4 aanwezige kinderen tot 1 jaar, 1 leidster per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar, 1 leidster per 6 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar, 1 leidster per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar. Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep wordt het rekenkundig gemiddelde berekend, waarbij naar boven kan worden afgerond.	O
	2	Bij (spel)activiteiten waar kinderen de stamgroep verlaten, wordt de leidster-kind-ratio op kindercentrum niveau vastgesteld volgens deze sleutel.	O
	3	Indien conform de leidster-kind-ratio slechts één beroepskracht op het centrum aanwezig is, dan is ondersteuning van deze beroepskracht door een andere volwassene in geval van calamiteiten geregeld.	O
Oordeel:			
Voldoende		De norm voor de leidster-kind-ratio wordt nageleefd. (Er wordt aan alle drie voorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		De norm voor leidster-kind-ratio wordt onvoldoende nageleefd. (Er wordt aan twee voorwaarde voldaan.)	O
Slecht		De norm voor leidster-kind-ratio wordt niet nageleefd. (Er wordt aan één of geen van de voorwaarden voldaan.)	O

5.3. Inzet beroepskrachten in afwijking van de leidster-kind-ratio			
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang		Artikel 3, vijfde en zesde lid.	
Voorwaarden	1	Bij dagopvang in een kindercentrum waar de openingstijden tenminste 10 uur aaneengesloten per dag zijn, kunnen ten hoogste drie uur per dag, niet aaneengesloten, minder beroepskrachten worden ingezet dan volgens de leidster-kind-ratio vereist is. Deze drie uur betreft alleen de tijd aan het begin (na opening) en aan het einde (voor sluiting) van de dag, of tijdens de middagpauze.	O
	2	Minstens de helft van het aantal vereiste beroepskrachten wordt altijd ingezet als er tijdelijk wordt afgeweken van de leidster-kind-ratio.	O
	3	Indien er één beroepskracht wordt ingezet als er tijdelijk wordt afgeweken van de leidster-kind-ratio, dient er tenminste een andere volwassene in het kindercentrum aanwezig te zijn.	O
Oordeel:			
Voldoende		De inzet van beroepskrachten voldoet aan de gestelde eisen. (Er wordt aan alle drie voorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		De inzet van beroepskrachten is onvoldoende volgens de gestelde eisen. (Aan twee voorwaarden wordt voldaan.)	O
Slecht		De inzet van beroepskrachten is niet volgens de gestelde eisen. (Aan één of geen van de voorwaarden wordt voldaan.)	O

6 Pedagogisch beleid en praktijk

6.1. Pedagogisch beleidsplan			
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang		Artikel 2[11].	
Voorwaarden	1	Er is een pedagogisch beleidsplan aanwezig[12]. Indien deze niet aanwezig is, geef score slecht en ga door met item 6.3.	O
	2	In het pedagogisch beleidsplan zijn onder andere de vier competenties uit de Wet kinderopvang uitgewerkt: emotionele veiligheid, sociale competentie, persoonlijke competentie en overdracht van normen en waarden.	O
	3	Het pedagogisch beleidsplan vermeldt de werkwijze, de maximale omvang en leeftijdsopbouw van de stamgroep.	O
	4	Het pedagogisch beleidsplan geeft aan bij welke (spel) activiteiten kinderen hun stamgroep verlaten om gebruik te maken van een andere ruimte dan de groepsruimte.	O
	5	Het pedagogisch beleidsplan beschrijft hoe beroepskrachten bij hun werkzaamheden worden ondersteund door andere volwassenen.	O
Oordeel:			
Voldoende		Er is een pedagogisch beleidsplan. (Er wordt aan alle vijf oorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		Er is een pedagogisch beleidsplan, maar niet compleet. (Aan twee tot drie voorwaarden wordt voldaan.)	O
Slecht		Er is geen pedagogisch beleidsplan of het plan is zeer incompleet. (Aan minder dan twee voorwaarden wordt voldaan.)	O

6.2. Relatie pedagogisch beleidsplan met de praktijk			
Beleidsregels kwaliteit kinderopvang		Artikel 2, vierde lid.	
Voorwaarden	1	De beroepskrachten kennen de inhoud van het pedagogisch beleidsplan	O
	2	De beroepskrachten handelen conform het pedagogisch beleidsplan	O
Oordeel:			
Voldoende		Er wordt in de praktijk gehandeld naar het pedagogisch beleidsplan. (Er wordt aan alle twee voorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		Er wordt in de praktijk onvoldoende gehandeld naar het pedagogisch beleidsplan. (Aan één voorwaarde wordt voldaan.)	O
Slecht		Er wordt in de praktijk niet gehandeld naar het pedagogisch beleidsplan. (Aan geen van de voorwaarden wordt voldaan.)	O

[11] Conform art. 16, lid 2 van de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang heeft de houder die op 1 januari 2005 een kindercentrum exploiteert tot zes maanden na inwerkingtreding van de Wet kinderopvang de gelegenheid een pedagogisch beleidsplan vast te stellen.

[12] Conform art. 2, lid 5, van de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang wordt het beleidsplan voor de eerste maal binnen zes maanden na melding door de houder vastgesteld.

6.3. Sociaal-emotionele veiligheid			
Wet kinderopvang **Beleidsregels kwaliteit kinderopvang**	Artikelen 49 en 50. Artikel 2.		
	1 (slecht), 2 (onvoldoende), 3 (voldoende), 4 (goed)		Cijfer
Indicatoren	1	De beroepskracht communiceert met de kinderen.	
	2	De beroepskracht heeft een respectvolle houding naar de kinderen.	
	3	Er heerst een ontspannen, open sfeer in de groep.	
	4	De kinderen worden uitgenodigd tot participatie.	
	5	Kinderen hebben vaste beroepskrachten en bekende leeftijdsgenootjes om zich heen.	
	6	Er is informatie overdracht tussen ouders en beroepskracht.	
		Totaal	
Oordeel:			
Voldoende	Er wordt voldoende sociaal-emotionele veiligheid geboden. (Het totaal is zestien tot en met vierentwintig punten en geen van de voorwaarden scoort één.)		O
Onvoldoende	Er wordt onvoldoende sociaal-emotionele veiligheid geboden. (Het totaal is acht tot en met vijftien punten en/of een voorwaarde scoort één.)		O
Slecht	Er wordt geen sociaal-emotionele veiligheid geboden. (Het totaal is nul tot en met zeven punten en/of twee of meer voorwaarden scoren één.)		O

6.4. Persoonlijke competentie			
Wet kinderopvang **Beleidsregels kwaliteit kinderopvang**	Artikelen 49 en 50. Artikel 2.		
	1 (slecht), 2 (onvoldoende), 3 (voldoende), 4 (goed)		Cijfer
Indicatoren	1	De beroepskracht ondersteunt en stimuleert individuele kinderen.	
	2	Er is een goede interactie tussen beroepskracht en individuele kinderen.	
	3	Kinderen hebben de mogelijkheid om eigen ervaringen op te doen middels spelmateriaal, activiteitenaanbod en inrichting.	
	4	Er is aandacht voor leermomenten. Hierbij is taal en motorisch spel van jonge kinderen extra belangrijk.	
		Totaal	
Oordeel:			
Voldoende	Er worden voldoende mogelijkheden geboden voor het verwerven van persoonlijke competentie. (Het totaal is elf tot en met zestien punten en geen van de voorwaarden scoort één.)		O
Onvoldoende	Er worden onvoldoende mogelijkheden geboden voor het verwerven van persoonlijke competentie. (Het totaal is vijf tot en met tien punten en/of één voorwaarde scoort één)		O
Slecht	Er worden geen mogelijkheden geboden voor het verwerven van persoonlijke competentie. (Het totaal is nul tot en met vier punten en/of twee of meer voorwaarden scoren één.)		O

6.5. Sociale competentie			
Wet kinderopvang **Beleidsregels kwaliteit kinderopvang**	Artikelen 49 en 50. Artikel 2.		
	1 (slecht), 2 (onvoldoende), 3 (voldoende), 4 (goed)		Cijfer
Indicatoren	1	De beroepskracht ondersteunt de kinderen in de interactie tussen kinderen onderling.	
	2	De beroepskracht ondersteunt de kinderen in het voorkomen en oplossen van conflicten.	
	3	De kinderen maken deel uit van het groepsgebeuren.	
		Totaal	

Oordeel:		
Voldoende	Er worden voldoende mogelijkheden geboden voor het verwerven van sociale competentie. (Het totaal is acht tot en met twaalf punten en geen van de voorwaarden scoort één.)	O
Onvoldoende	Er worden onvoldoende mogelijkheden geboden voor het verwerven van sociale competentie. (Het totaal is vier tot en met zeven punten en/of één voorwaarde scoort één)	O
Slecht	Er worden geen mogelijkheden geboden voor het verwerven van sociale competentie. (Het totaal is nul tot en met drie punten en/of twee of meer voorwaarden scoren één.)	O

6.6. Overdracht van normen en waarden			
Wet kinderopvang **Beleidsregels kwaliteit kinderopvang**	Artikelen 49 en 50. Artikel 2.		
	1 (slecht), 2 (onvoldoende), 3 (voldoende), 4 (goed)		Cijfer
Indicatoren	1	Afspraken, regels en omgangsvormen zijn aanwezig.	
	2	Afspraken, regels en omgangsvormen zijn duidelijk.	
	3	Afspraken, regels en omgangsvormen worden aan de kinderen uitgelegd.	
	4	Beroepskrachten geven zelf in hun spreken en handelen het goede voorbeeld.	
		Totaal	

Oordeel:		
Voldoende	Afspraken, regels en omgangsvormen zijn voldoende aanwezig, voldoende duidelijk en worden aan de kinderen uitgelegd. (Het totaal is elf tot en met zestien punten en geen van de voorwaarden scoort één.)	O
Onvoldoende	Afspraken, regels en omgangsvormen zijn onvoldoende aanwezig, onvoldoende duidelijk en worden onvoldoende aan de kinderen uitgelegd. (Het totaal is vijf tot en met tien punten en/of één voorwaarde scoort één)	O
Slecht	Afspraken, regels en omgangsvormen zijn niet aanwezig, niet duidelijk en worden niet aan de kinderen uitgelegd. (Het totaal is nul tot en met vier punten en/of twee of meer voorwaarden scoren één.)	O

7 Klachten (Wet klachtrecht cliënten zorgsector)

7.1 Wet klachtrecht cliënten zorgsector			
Wet klachtrecht cliënten zorgsector		Artikelen 2 en 3.	
Voorwaarden	1	Houder treft een regeling voor de behandeling van klachten.	O
	2	Houder brengt de regeling onder de aandacht van de ouders.	O
	3	Klachten worden behandeld door een onafhankelijke klachtencommissie (min. 3 leden, voorzitter klachtencommissie niet in dienst bij organisatie, persoon waarover geklaagd wordt mag niet in de commissie zitten).	O
	4	Binnen een afgesproken termijn moeten klager, degene over wie geklaagd is en houder schriftelijk en met redenen omkleed in kennis worden gesteld van het oordeel. Als termijn wordt overschreden worden betrokkenen ingelicht (met reden).	O
	5	Klager en degene over wie geklaagd is worden in de gelegenheid gesteld om gehoord te worden (schriftelijk of mondeling).	O
	6	Klager en beklaagde mogen zich laten bijstaan.	O
	7	Een houder ziet erop toe dat de klachtencommissie werkt met een reglement.	O
	8	Door of namens een ouder kan bij de klachtencommissie een klacht tegen een houder worden ingediend over een gedraging van hem of van voor hem werkzame personen jegens de ouder.	
	9	De houder deelt de klager en de klachtencommissie, binnen een maand na ontvangst van het oordeel van de klachtencommissie schriftelijk mede of hij naar aanleiding van dat oordeel maatregelen zal nemen en zo ja welke. Als termijn wordt overschreden worden betrokkenen ingelicht (met reden) en wordt er een nieuwe termijn afgesproken.	O
	10	Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze wet en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van deze wet de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.	O
	11	De houder draagt er zorg voor dat over elk kalenderjaar een openbaar verslag wordt opgesteld, waarin het aantal en de aard van de door de klachtencommissie behandelde klachten worden aangegeven. De houder zendt het verslag voor 1 april van het daaropvolgende kalenderjaar aan de kinderopvanginspecteur.	O
Oordeel:			
Voldoende		De Wet klachtrecht wordt nageleefd. (Er wordt aan alle elf voorwaarden voldaan.)	O
Onvoldoende		De Wet klachtrecht wordt onvoldoende nageleefd. (Aan zes tot en met tien voorwaarden wordt voldaan.)	O
Slecht		De Wet klachtrecht wordt slecht nageleefd. (Aan vijf of minder voorwaarden wordt voldaan.)	O

Bijlage 4 Aanpak handhaving Kinderopvang

Aanpak handhaving Kinderopvang

Gemeente Albrandswaard
datum 28 augustus 2007

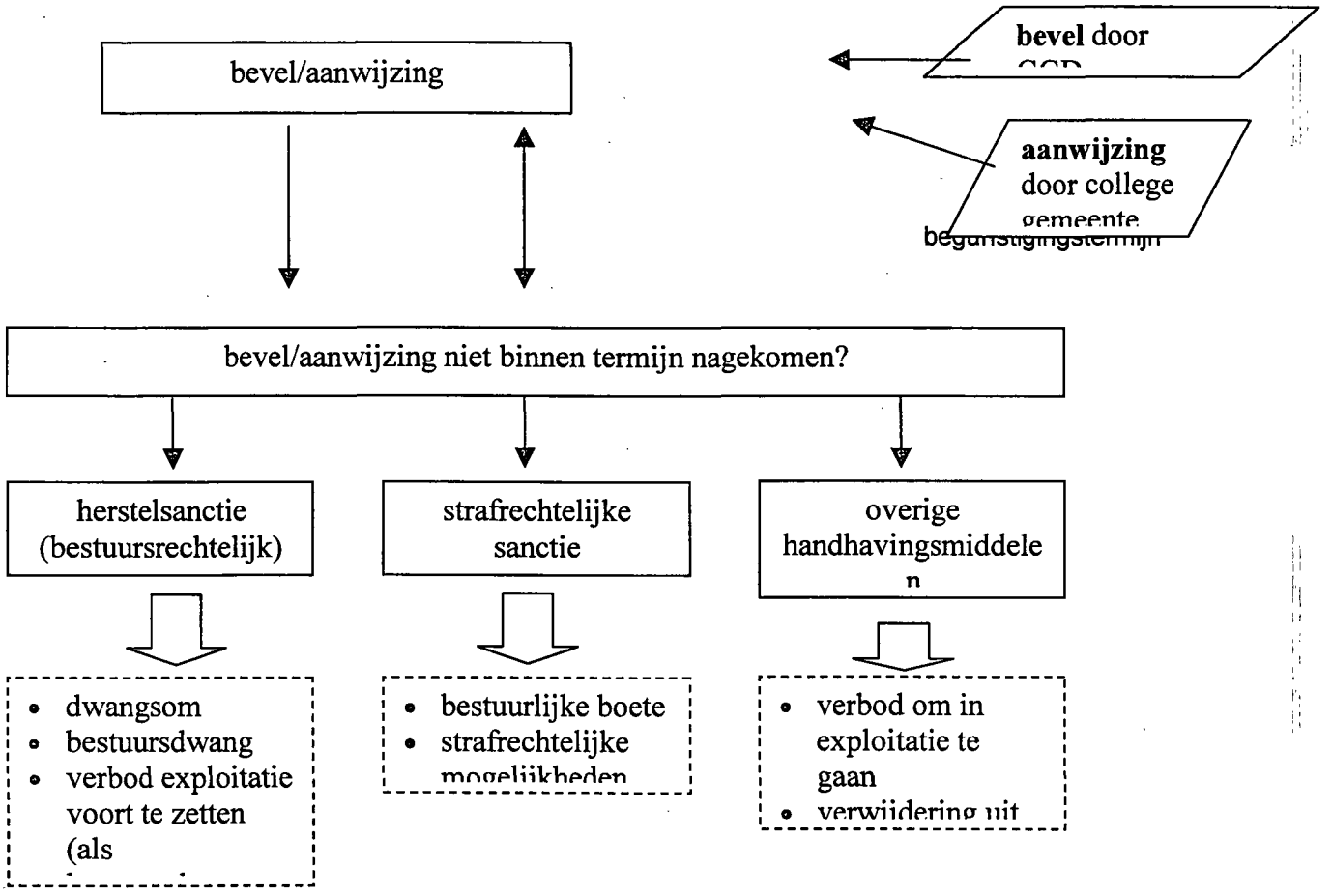

De herstelsanctie en de strafrechtelijke sanctie mogen tegelijk worden opgelegd. M.a.w. het is niet zo dat als je de 1 oplegt je de ander niet meer mag opleggen. Wel is het zo dat een opgelegde dwangsom (herstelsanctie) vaak al als "straf" wordt ervaren. Als dan ook een boete wordt ogelegd wordt dat vaak ervaren als dubbele strafoplegging.

Wat te doen bij....?

1. Wat te doen bij ontvangst GGD-rapport met geconstateerde overtreding(en) (niet acuut)?
2. Wat te doen bij constatering overtreding met acuut gevaar?
3. Wat te doen bij handhaving geconstateerde overtredingen (niet acuut)?
4. Wat te doen bij herhaalde overtredingen (recidive)?
5. Wanneer opleggen bestuurlijke boete?
6. Wanneer verbod om in exploitatie te gaan?

1. Wat te doen bij ontvangst GGD-rapport met geconstateerde overtreding(en) (niet acuut)?

De procedure voor het opstellen van een rapport is, kort samengevat, als volgt:

1. GGD maakt een conceptrapport op
2. Het concept-rapport wordt toegezonden aan de houder t.b.v. het geven van zijn zienswijze (de houder kan binnen drie weken reageren)
3. Op basis van de zienswijze past de GGD het concept-rapport aan als
   - als er gebleken onjuistheden instaan; en/of
   - als de houder al kleine aanpassingen heeft gedaan naar aanleiding van door de GGD geconstateerde overtredingen.
4. De GGD past het concept-rapport niet aan:
   - als de zienswijze geen grond biedt om het concept-rapport te wijzigen; en/of
   - als uit de zienswijze blijkt dat de houder voornemens is kleine aanpassingen te doen naar aanleiding van door de GGD geconstateerde overtredingen; en/of
   - als uit de zienswijze blijkt dat de houder grote aanpassingen heeft gedaan of daartoe voornemens is

   NB in deze twee laatste gevallen blijkt voldoende duidelijk uit de zienswijze wat de houder gaat doen of al heeft gedaan n.a.v. het concept-rapport van de GGD.

5. GGD stuurt rapport met de zienswijze van houder aan de gemeente
   NB2 Uit het rapport dient voldoende naar voren te komen op welke overtredingen er vooralsnog geen actie hoeft plaats te vinden. Dit doordat naar aanleiding van de zienswijze en vervolgacties daarop door de GGD te verwachten is dat de overtreding op afzienbare termijn wordt beeindigd.
6. Ambtenaar kinderopvang gemeente stuurt brief aan kinderopvanginstelling. Indien geen overtredingen zijn geconstateerd wordt alleen de ontvangst van het rapport vermeld. Indien wel een of meer overtredingen zijn geconstateerd wordt door de gemeente daarop in de brief ingegaan.
7. Na de eerste controle wordt, tenzij op korte termijn maatregelen nodig zijn, eerst vermeld welke overtredingen zijn geconstateerd en de houder verzocht om aan te geven welke acties hij daarop zal uitvoeren. Hierbij wordt hij gewaarschuwd dat overtredingen niet zijn toegestaan en dat in de regel eerst een waarschuwing gegeven met het verzoek om de overtreding binnen een bepaalde termijn (afhankelijk van de ernst en de herstelmogelijkheden) aan te passen.
8. Afhankelijk van de reactie van de houder gaat het handhavingstraject van start.

Opmerkingen

- GGD krijgt afschriften van correspondentie met de instelling.
- Bij twijfel over maatregelen of onderbouwing wordt GGD geraadpleegd.
- Aan instelling wordt verzocht om een afschrift van reactie aan de gemeente naar GGD te zenden.

2. Wat te doen bij constatering overtreding met acuut gevaar?

1. De toezichthouder constateert overtreding(en) waarbij er sprake is van acuut gevaar waarbij direct of op korte termijn opgetreden moet worden om het acute gevaar te beëindigen. De situatie eist spoedeisend optreden.

Voorbeelden acuut gevaar zijn bijvoorbeeld veel te weinig beroepskrachten of veel te veel kinderen.

2. De toezichthouder probeert ter plaatse in samenwerking met houder het acute gevaar te beëindigen. Is de houder weigerachtig om direct of op korte termijn op te treden dan meldt de toezichthouder direct ter plaatse het voornemen tot geven van een bevel[13]. De toezichthouder stelt (zo mogelijk) vooraf de houder in staat om zijn mondelinge zienswijze hierop te geven en noteert deze.

3. De toezichthouder geeft vervolgens een mondeling bevel met een redelijke begunstigingstermijn dit kan variëren van enkele uren tot enkele dagen. Nakoming moet redelijkerwijs mogelijk zijn.

4. De toezichthouder meldt vervolgens bij het bestuursorgaan[14] van de betreffende gemeente dat mogelijk op korte termijn spoedeisende bestuursdwang[15] toegepast zal moeten worden. Hij geeft daarbij in ieder geval aan:
   - de aard van de overtreding
   - de aard van de bestuursdwang (welke feitelijke acties moeten (eventueel) worden uitgevoerd om de overtreding te beëindigen
   - de termijn waarbinnen de bestuursdwang eventueel moet worden uitgevoerd
   - indien de tijd het toelaat stelt de toezichthouder een bevel[16] op en maakt deze bekend aan de houder, hierin verwerkt hij de mondelinge zienswijze van de houder.

5. De toezichthouder controleert vervolgens of de overtreding is beëindigd. Indien dit niet gebeurd is, meldt hij dat bij het bestuursorgaan. Hij geeft daarbij in ieder geval aan:
   - de mate van spoedeisendheid (kan nog een begunstigingstermijn door het bestuursorgaan worden gegeven, zo ja hoe lang)
   - indien de tijd het toelaat stelt de toezichthouder een schriftelijk advies op t.b.v. motivering van de bestuursdwang.

6. Het bestuursorgaan zet de procedure spoedeisende bestuursdwang in gang.

   procedure spoedeisende bestuursdwang
   - Indien de tijd het toelaat meldt het bestuursorgaan zijn voornemen tot uitvoeren van spoedeisende bestuursdwang vooraf aan de houder en stelt hem in staat om zijn mondelinge zienswijze te geven. Dit kan onder andere via een telefoongesprek. De zienswijze wordt vastgelegd.
   - Het bestuursorgaan geeft vervolgens een redelijke begunstigingstermijn. Nakoming moet redelijkerwijs mogelijk zijn. Geen termijn hoeft te worden gegund indien de vereiste spoed zich daartegen verzet.
   - Indien de situatie dermate spoedeisend is dat het bestuursorgaan de beslissing tot toepassing van bestuursdwang niet tevoren op schrift kan stellen, zorgt het alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en voor de bekendmaking

---

[13] Een bevel wordt alleen gegeven indien er sprake is van een overtreding met acuut gevaar. In alle andere gevallen wordt een aanwijzing gegeven.

[14] Het is sneller en praktischer als de bevoegdheid tot het toepassen van bestuursdwang door het college gemandateerd is aan een ambtenaar.

[15] Bij constatering van een overtreding met acuut gevaar moet direct of op korte termijn opgetreden kunnen worden. Doel van handhaving is in de eerste plaats gericht op het op korte termijn (laten) beëindigen van het acute gevaar. In de tweede plaats is het gericht op het (laten) beëindigen van de overtreding(en) Zie hieronder keuze handhavingsmiddel.

[16] Het bevel is specifiek omschreven en heeft een geldigheidsduur van zeven dagen. Na deze zeven dagen kan het college het bevel verlengen conform de procedure verlenging bevel. De verlenging geldt zo lang als noodzakelijk. De toezichthouder adviseert het college over de verlenging en geeft daarbij aan waarom het bevel verlengd moet worden.

Keuze handhavingsmiddel bij overtredingen met acuut gevaar

last onder dwangsom	niet effectief voor het spoedeisend beëindigen van een overtreding
bestuurlijke boete	is alleen "bestraffend" en beëindigt de gevaarsituatie niet, alleen aanvullend te gebruiken
bestuursdwang	**effectief voor het spoedeisend beëindigen van een overtreding**
verbod exploitatie voort te zetten	kan worden gebruikt als toepassen van bestuursdwang niet mogelijk is
verbod om in exploitatie te gaan	nvt
verwijdering uit register	niet geschikt voor beëindigen acuut gevaar

3. Wat te doen bij handhaving geconstateerde overtredingen (niet acuut)?

Meer dan 1 overtreding?
Per overtreding moet een sanctie worden bepaald. Niet "de zwaarste" overtreding als enige laten tellen, ook middelen van de sanctie op basis van het aantal of de zwaarte van de overtredingen is niet toegestaan.

Doel is in de eerste plaats om te zorgen dat de overtreding wordt beëindigd. In de tweede plaats is het doel van handhaving dat de houder norm-conform gaat handelen. Een recidivist dient op basis van deze insteek harder/sneller worden aangepakt dan een houder die voor de eerste keer in de fout gaat. Het "gedogen" van overtredingen heeft bovendien als ongewenst effecten dat de overtreder geld kan besparen t.a.v. andere houders en dat andere houders dit gedrag gaan overnemen.

4. Wat te doen bij herhaalde overtredingen (recidive)?

1. Het op laten lopen van bestuurlijke boete bij recidive o.g.v. boetebeleid
2. Dwangsom
3. Bestuursdwang
4. Verbod exploitatie voort te zetten (als bestuursdwang niet mogelijk is)

Verbod exploitatie voort te zetten
Het college kan de houder verbieden de exploitatie van een kindercentrum of gastouderbureau voort te zetten, zolang hij een bevel of een aanwijzing niet opvolgt en het toepassen van bestuursdwang niet mogelijk is. Uit de memorie van toelichting komt het volgende voorbeeld:
'In de praktijk kan deze maatregel alleen worden toegepast als de houder na herhaalde controle en waarschuwingen in de vorm van aanwijzingen of bevelen geen aanpassingen heeft aangebracht en bestuursdwang niet zinvol is. Dat betekent dat een zodanige situatie moet zijn ontstaan dat deze met een feitelijk handelen door het bestuursorgaan in de vorm van bestuursdwang niet (meer) valt op te lossen. Te denken valt aan een langdurige overtreding van bijvoorbeeld de leidster-kindverhouding,waardoor als gevolg van structureel te weinig inzet van leidsters de veiligheid van de kinderen direct in gevaar is.'

Dit voorbeeld illustreert dat in specifieke situaties bestuursdwang geen effectief sanctie-instrument is, omdat bijvoorbeeld het gevaar voor kinderen niet wordt weggenomen of omdat er geen garanties zijn dat de overtreding meteen opgeheven wordt. De mogelijkheid tot dwangsom is er wel nog altijd, als de bevoegdheid tot bestuursdwang bestaat (niet of het feitelijk mogelijk is). Dit instrument zal in bijzondere omstandigheden functioneel zijn en kan worden beschouwd als een extra optie.

5. Wanneer opleggen bestuurlijke boete?

Bestuurlijke boete
Kan worden opgelegd in de volgende gevallen:

1. indien een houder een verplichting als bedoeld bij of krachtens hoofdstuk 3 niet nakomt
2. een aanwijzing of een bevel als bedoeld in artikel 65 niet nakomt
3. artikel 5:20 van de Awb t.a.v. medewerkingsplicht[17] niet nakomt
4. handelt in strijd met een verbod krachtens artikel 66 (verbod exploitatie voort te zetten en verbod om in exploitatie te gaan).

6. Wanneer verbod om in exploitatie te gaan?

Het college kan de houder verbieden een kindercentrum of gastouderbureau in exploitatie te nemen, als blijkt dat het kindercentrum of het gastouderbureau naar verwachting niet dan wel niet langer aan de voorschriften in hoofdstuk 3, paragraaf 2, zal voldoen. De memorie van toelichting zegt hierover: *'Ook in de situatie dat uit een onderzoek door de toezichthouder na een melding blijkt dat er sprake is van ernstige tekortkomingen in de kwaliteit,waarvan bovendien duidelijk is dat de houder niet in staat zal zijn deze tekortkomingen te verhelpen, voordat hij de exploitatie wil aanvangen (bijvoorbeeld omdat de locatie niet geschikt is om daarin kinderen op te vangen), kan er reden zijn om, zolang die situatie zich voordoet, de houder te verbieden dat kindercentrum of gastouderbureau in exploitatie te nemen.'* De procedure is voor het overige gelijk aan de procedure 'verbod exploitatie voort te zetten'.

[17] artikel 5:20 Awb medewerkingsplicht en verschoningsrecht: 1. Een ieder is verplicht aan een toezichthouder binnen de door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden.

Bijlage 5 Protocol klachtenbehandeling

Inleiding
Het komt regelmatig voor dat ouders een klacht hebben over een kindercentrum en de inspectie bellen om deze klacht in behandeling te nemen door bijvoorbeeld extra te controleren bij het betreffende kindercentrum. Het kan hier gaan om klachten over te grote groepen, te weinig leidsters of een slechte hygiëne maar ook over niet ter inzage krijgen van inspectierapportage of uitplaatsing van een kind vanwege bijvoorbeeld gedragsproblemen. Voordat ouders beslissen om met de Inspectie contact op te nemen, hebben ouders veelal met de leiding van een kindercentrum gesproken en is er sprake van een conflict.

Omdat er bij ouders en kindercentra onduidelijkheid bestaat over de rol van de inspectie bij klachten, is deze standaardprocedure gemaakt.

Eerste uitgangspunt bij deze procedure is dat de inspectie geen klachten in behandeling neemt maar verwijst naar de betreffende organisaties.. Argument hiervoor is dat kindercentra volgens de wet een klachtenprocedure moeten hebben. Als dit niet haalbaar is, bijvoorbeeld omdat een conflict tussen ouders en organisatie te groot is geworden, moet een ouder de mogelijkheid hebben de klacht bij de inspectie in te dienen. Het tweede uitgangspunt is dat klachten een relatie moeten hebben met de eisen uit de Wet kinderopvang en de beleidsregels kinderopvang. De inspectie kan dan onderzoeken of de klacht betrekking heeft op de kwaliteitseisen door contact op te nemen met het betreffende kindercentrum en de klacht te verifiëren. Afhankelijk van de aard en de ernst van de klacht kan de toezichthouder deze ook als een signaal opvatten en onderzoek doen zonder vooroverleg met de houder.
Dit alles vindt in overleg plaats met de betreffende ouder en gemeente. De gemeente wordt na het indienen van de klacht, als eindverantwoordelijke instantie voor de kwaliteitseisen uit de Wet kinderopvang, altijd op de hoogte gebracht.

Wanneer blijkt dat bemiddeling en de verdere klachtenafhandeling niet afdoende is om het conflict uit de wereld te helpen, dan kan de ouder besluiten de klacht in te dienen bij de externe klachtencommissie van het kindercentrum. Als dit niets oplevert, kan men het geschil inbrengen via de juridische weg. Als de vertrouwensband heel erg geschaad is, kunnen de ouders ook beslissen hun kind op een ander kinderdagverblijf te plaatsen. Op grond van de bevindingen van het onderzoek op signaal door de toezichthouder kan handhaving volgen.

Hieronder staan de mogelijk stappen beschreven die gehanteerd worden. Het is een raamwerk waarop maatwerk mogelijk is. Iedere situatie is toch weer anders en niet altijd te vangen in strakke regels.

Procedure klachtenbehandeling

1. Een ouder dient een klacht in bij de Inspectie Kinderopvang van de GGD. Als de ouder de klacht nog niet heeft ingediend bij het kindercentrum verwijst de inspectie de ouder naar de bestaande oudercommissie en de bestaande klachtenprocedures via de [18]interne en externe klachtencommissie van dit kindercentrum.

2. Als een ouder de klacht heeft ingediend bij het kindercentrum maar vindt dat deze klacht niet naar tevredenheid is behandeld, kan de klacht worden ingediend bij de externe klachtencommissie (bijvoorbeeld ZCKK) of worden neergelegd bij de inspectie. Dit laatste is mogelijk als de [19]klacht betrekking heeft op de kwaliteit van de kinderopvang in relatie tot de eisen van de Wet kinderopvang. Voor niet acute klachten verwijst de Inspectie naar de externe klachtencommissie.

[18] Het is wetteljk niet verplicht een interne- en externe klachtencommissie te hebben. Volgens de Wet klachtrecht cliënten zorgsector moet er in zijn voorzien dat de klachten van cliënten worden behandeld door een klachtencommissie die bestaat uit ten minste drie leden, waaronder een voorzitter die niet werkzaam is voor of bij de zorgaanbieder. De wijze waarop deze onafhankelijkheid wordt georganiseerd is aan de houder.
[19] Voorbeelden zijn te grote groepen en/of te weinig begeleiding; onveilige situaties binnen het kindercentrum of het buitenspeelterrein.

Voor [20]acute klachten die geen relatie hebben tot de Wet kinderopvang wordt verwezen naar een vertrouwenspersoon of de externe klachtencommissie. Per klacht wordt in overleg met de gemeente beoordeeld of deze wel of niet acuut of ernstig is.
Bij het indienen van een klacht door de ouder, wordt gevraagd of de klacht door de inspectie (anoniem) mag worden besproken met het kindercentrum. Als de ouder hiervoor geen toestemming geeft, wordt de klacht niet als zodanig door de inspectie in behandeling genomen, maar zo nodig opgepakt als signaal, waarop onderzoek kan volgen. Indien het vertrouwen naar het oordeel van de inspectie en gemeente teveel is geschaad en deskundige bemiddeling noodzakelijk is, kan als de bevindingen van het onderzoek op signaal daartoe aanleiding geven een bemiddelingspoging worden gedaan door een externe.

3. Als de inspectie na overleg met ouder en gemeente contact opneemt met het kindercentrum, kunnen zich verschillende mogelijkheden voordoen:
   - partijen komen tot elkaar en de klacht c.q. het probleem wordt uit de wereld geholpen.
   - bij klachten die een relatie hebben tot de wet en de beleidsregels kan de inspectie een extra inspectie uitvoeren als onderdeel van de probleemverheldering.
   - de klacht wordt niet afdoende opgelost waarna de ouder kan besluiten verder te procederen (vanaf punt 5) of hiervan verder af te zien. Een gevolg van het laatste zou kunnen zijn om geen gebruik meer te maken van het kinderdagverblijf.

4. Als uit de klacht blijkt dat er geen vertrouwen meer is tussen de ouder en het kindercentrum, worden in overleg met de gemeente de ouder en het kindercentrum verwezen naar een vertrouwenspersoon of mediator.

5. Afhankelijk van het resultaat van de bemiddeling kan de ouder wel/niet besluiten gebruik te maken van de externe klachtencommissie en daarna desgewenst de juridische weg bewandelen.

20 Een voorbeeld hiervan zijn klachten die te maken hebben met vermeende seksuele intimidatie. Van het ZCKK is bekend dat zij klachten over dit onderwerp in behandeling neemt.

OVERZICHT INSPECTIES KINDEROPVANG

KINDERDAGVERBLIJF/LOCATIE	INSPECTIEDATUM/RAPPORT	PUBLICATIE	REACTIE/SANCTIE	
Jip en Janneke, bso Locatie, De Beurs, Portland	12 augustus 2005 afspraken: de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid worden bij het volgende (over 1 jaar) periodieke onderzoek herbeoordeeld.	November 2005	Niet handhaven	
Jip en Janneke, kdv Locatie, De Beurs, Portland	12 augustus 2005 afspraken: de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid worden bij het volgende (over 1 jaar) periodieke onderzoek herbeoordeeld.	November 2005	Niet handhaven	
Jip en Janneke, bso Locatie: Albrandswaardsedijk 74, Poortugaal	5 december 2005 afspraken: - bso heeft bij een volgende inspectie een locale oudercommissie ingesteld - het diploma van de betreffende leidster dient aanwezig te zijn, en wordt bij een	December 2005	Niet handhaven	

	volgend bezoek ingezien - het beleid veiligheid moet verder worden uitgewerkt. Bij een volgend bezoek moet er een plan van aanpak zijn. - Binnen een half jaar moet het bovenstaande geregeld zijn.			
Jip en Janneke, kdv Locatie: hoofdgebouw, Albrandswaardsedijk	16 december 2005 aandachtspunten: - instellen oudercommissie - regels m.b.t. gedrag worden onvoldoendeuitgevoerd. - Beleid veiligheid onvoldoende uitgevoerd - Uitvoering beleid gezondheid - Incompleet pedagogisch beleidsplan - Over 1 jaar wordt er opnieuw op het	December 2005	Niet handhaven	

	bovenstaande geinspecteerd.			
Jip en Janneke, kdv Locatie: dependance	16 december 2005 aandachtspunten: - geen oudercommissie - uitvoering beleid veiligheid - uitvoering beleid gezondheid - pedagogisch beleidsplan	December 2005	Niet handhaven	
Kinderdagverblijf BonBon, Locatie: Emmastraat	Januari 2006 Aandachtspunten: - ouders - veel kwaliteitsaspecten zijn geregeld - personeel is goed op de hoogte en betrokken bij beleid van de organisatie - niet handhaven		Niet handhaven	
Buitenschoolse opvang Villa Kids, Locatie: Waalstraat, Poortugaal	Januari 2006 Aandachtspunten: - neemt kwaliteit serieus - personeel goed betrokken bij organisatie - meer aandacht voor		Niet handhaven	

	ouders nodig			
Buitenschoolse opvang Villa Knots	Maart 2006 Aandachtspunten: - veel kwaliteiteisen zijn geregeld - ouders - kwalificatie personeel - personeel is goed betrokken - risico-inventarisatie gezondheid		Niet handhaven, onvoldoende items bij het volgende periodiek onderzoek opnieuw laten beoordelen.	
Kinderdagverblijf BonBon, Ghijseland	Februari 2006 Aandachtspunten: - ouders - gedrag personeel - risico-inventarisatie gezondheid - veel aandacht voor kwaliteit - onderhoudsbeurt gebouw - betrokken personeel		Niet handhaven, onvoldoendes opnieuw beoordelen bij de volgende inspectie	

Buitenschoolse opvang BonBon, Locatie: Emmastraat	Januari 2006 Aandachtspunten: - ouders - regels omtrent gedrag personeel - risico-inventarisatie gezondheid - veel aandacht voor kwaliteit - betrokken personeel		Niet handhaven	
Buitenschoolse opvang Villa Ratjetoe	Februari 2006 Aandachtspunten: - ouders - gedrag personeel - risico-inventarisatie gezondheid - binnenspeelruimte - opvang in groepen - kwaliteitseisen geregeld	Februari/maart 2006	Niet handhaven	
Inspectierapport gastouderbureau Maatpak Bemiddeling	April 2007 Aandachtspunten: - ouderparticipatie - gastouders hebben geen belangstelling	April/mei 2007	Niet handhaven	

	- voor oudercommissie - risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid			